

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และพิธีสารที่ประเทศไทยผูกพัน

หนทางสู่ความรู้และประสบการณ์ที่แท้จริง

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และพิธีสารที่ประเทศไทยผูกพัน

โดย

สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย

60/11 หมู่ 9 ตำบลทอนหงส์ อำเภอรพมคีรี

จังหวัดนครศรีธรรมราช 80320 โทรศัพท์ 082 823 4212

e-mail : rabbit-hole-book@gmail.com

Facebook : สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย

มนตรี ศรียงค์ ประมวล ดาระดาช : ที่ปรึกษาสำนักพิมพ์

ปลายมนัส ลิ้มสุวรรณ : บรรณาธิการสำนักพิมพ์

Le Lapin et des Lunettes : แบบปก / รูปเล่ม

ปลายมนัส ลิ้มสุวรรณ : ภาพปก

สมสุข พรหมศรี : พิสูจน์อักษร

พิมพ์ที่ : สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย

ติดต่อสั่งซื้อได้ที่ เจริญพงศ์ พรหมศรี โทรศัพท์ 086 957 3697

www.facebook.com/TheRabbitHolePublishing

100 บาท

รายได้หลังหักค่าใช้จ่ายนำไปสนับสนุนกิจกรรมเพื่อเยาวชน

อนุญาตให้ทำซ้ำ เผยแพร่และแจกจ่ายเฉพาะเพื่อประโยชน์สาธารณะและไม่เป็นไปเพื่อการค้า

~ b ~

คำนำ

เด็กในวันนี้คือผู้ใหญ่ในวันหน้า

สถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ก่อให้เกิดผลกระทบต่อเด็กอย่างหนักหน่วง เราพบว่าเด็กตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงจนเสียชีวิต พิกการ และกำพร้าเป็นจำนวนมาก จากข้อมูลของ Deep South Watch¹ ระบุว่า มีเด็กและเยาวชนอายุต่ำกว่า 15 ปี ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ตั้งแต่ พ.ศ.2547-2555 จนเป็นเหตุให้เสียชีวิต 56 คน บาดเจ็บ 345 คน นอกจากนี้เหตุการณ์ความรุนแรงดังกล่าวยังส่งผลให้เกิดเด็กกำพร้ามากกว่า 4,000 คนอีกด้วย

หากเด็กในวันนี้ คือ เหยื่อ เมื่อเติบโตขึ้นเขาจะกลายเป็นสิ่งใด

สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย ในฐานะภาคีร่วมของกลุ่มร่วมใจตระหนักถึงปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับเด็กในพื้นที่ดังกล่าว จึงได้รวบรวมตราสารสิทธิมนุษยชนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนที่ประเทศไทยได้ลงนามผูกพันอันประกอบด้วย อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และพิธีสารเลือกรับอีกสองฉบับ ได้แก่ เรื่อง การค้าเด็ก การค้าประเวณี และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก และเรื่องความเกี่ยวพันของเด็กในความขัดแย้งกันด้วยอาวุธ โดยหวังว่าจะสามารถกระตุ้นเตือนให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้ตระหนักคุณค่าและความสำคัญในการปกป้องไม่ให้เด็กตกเป็นเหยื่อท่ามกลางสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ชายแดนภาคใต้ต่อไป

เจริญพงศ์ พรหมศรี

บรรณาธิการอำนวยการ สำนักพิมพ์โพรงกระต่าย

¹ http://www.deepsouthwatch.org/node/3783#UN_LWeF2Le0.facebook ข้อมูลสรุปถึงวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ.2555

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก	1
 พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง การค้าเด็ก การค้าประเวณี และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก	36
 พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง ความเกี่ยวพันของเด็กในความขัดแย้งกันด้วยอาวุธ	56
 ข้อมูลอ้างอิงและแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม	69

อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

Convention on the Rights of the Child

อารัมภบท

รัฐภาคีแห่งอนุสัญญานี้ พิจารณาว่า ตามหลักการที่ประกาศในกฎบัตรสหประชาชาตินั้น การยอมรับในศักดิ์ศรีแต่กำเนิดและสิทธิที่เท่าเทียมกัน ซึ่งไม่อาจเพิกถอนได้ของสมาชิกทั้งปวงของมวลมนุษยชาตินั้น เป็นรากฐานของเสรีภาพ ความยุติธรรมและสันติภาพในโลก

คำนึงว่า บรรดาประชาชนแห่งสหประชาชาติ ได้ยืนยันไว้ในกฎบัตรถึงความศรัทธาต่อสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานและต่อศักดิ์ศรีและคุณค่าของมนุษย์ และได้ตั้งเจตจำนงที่จะส่งเสริมความก้าวหน้าทางสังคมและมาตรฐานแห่งชีวิตที่ดีขึ้น ภายได้เสรีภาพที่กว้างขวางขึ้น

ยอมรับว่า สหประชาชาติได้ประกาศ และตกลงในปฏิญญาและกติกาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนว่า ทุกคนมีสิทธิและเสรีภาพทั้งปวงที่กำหนดไว้ โดยปราศจากการแบ่งแยกไม่ว่าชนิดใด ๆ อาทิเช่น เชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือทางอื่น ต้นกำเนิดทางการเมืองหรือทางอื่น ต้นกำเนิดทางชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน การเกิดหรือสถานะอื่น

ระลึกว่า สหประชาชาติได้ประกาศในปฏิญญาสากลว่าเด็กมีสิทธิที่จะได้รับการดูแล และการช่วยเหลือเป็นพิเศษ

เชื่อว่า ครอบครัวในฐานะเป็นกลุ่มพื้นฐานของสังคมและเป็นสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ สำหรับการเจริญเติบโตและความอยู่ดีกินดีของสมาชิกทุกคน โดยเฉพาะเด็กควรจะได้รับ การคุ้มครองและการช่วยเหลือที่จำเป็นเพื่อที่จะสามารถมีความรับผิดชอบในชุมชนของตนได้อย่างเต็มที่

ยอมรับว่า เพื่อให้เด็กพัฒนาบุคลิกภาพได้อย่างกลมกลืนและเต็มที่
ที่จะดำรงชีวิตที่เป็นตัวของตัวเองในสังคม และควรเลี้ยงดูเด็กตามเจตนารมณ์
แห่งอุดมคติที่ประกาศไว้ในกฎบัตรของสหประชาชาติ โดยเฉพาะเจตนารมณ์
แห่งสันติภาพ ศักดิ์ศรี ความอดกลั้น เสรีภาพ ความเสมอภาค และความเป็น
เอกภาพ

คำนี้ถึงว่า ได้มีการระบุถึงความจำเป็นที่จะขยายการดูแล
โดยเฉพาะแก่เด็กในปฏิญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ค.ศ. 1924 และในปฏิญญาว่า
ด้วยสิทธิเด็กซึ่งสมัชชาได้รับเอาเมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน ค.ศ. 1959 และได้
มีการยอมรับในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ในกติกาสากลว่าด้วยสิทธิ
พลเมืองและสิทธิทางการเมือง (โดยเฉพาะข้อ 23 และข้อ 24) ในกติกาสากล
ว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (โดยเฉพาะข้อ 10) และใน
ธรรมนูญและตราสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องของทบวงการชำนัญพิเศษ และ
องค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสวัสดิภาพของเด็ก

คำนี้ถึงว่า ตามที่ได้ระบุในปฏิญญาว่าด้วยสิทธิเด็กนั้น เด็กโดยเหตุที่
ยังไม่เติบโตเต็มที่ทั้งทางร่างกายและจิตใจ จึงต้องการการพิทักษ์และการดูแล
เป็นพิเศษ รวมถึงต้องการการคุ้มครองทางกฎหมายที่เหมาะสมทั้งก่อนและ
หลังการเกิด

ระลึกว่า บทบัญญัติของปฏิญญาว่าด้วยหลักกฎหมายและสังคม
อันเกี่ยวกับการคุ้มครองและสวัสดิภาพเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่
เกี่ยวกับการอุปการะและการรับเป็นบุตรบุญธรรมทั้งในประเทศและระหว่าง
ประเทศ กฎระเบียบมาตรฐานขั้นต่ำสุดของสหประชาชาติสำหรับการ
บริหารงานยุติธรรมแก่ผู้เยาว์ (กฎปักกิ่ง) และปฏิญญาว่าด้วยการคุ้มครอง
สตรีและเด็กในภาวะฉุกเฉิน และกรณีพิพาทกันด้วยอาวุธ

ยอมรับว่า ประเทศทั้งปวงในโลกมีเด็กที่ดำรงชีวิตอยู่ในสภาวะที่ยากลำบากอย่างยิ่ง และเขาเหล่านั้นจำเป็นต้องได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษ

พิจารณาตามสมควรถึงความสำคัญของประเพณี และค่านิยมทางวัฒนธรรมของชนแต่ละกลุ่มที่มีต่อการ คุ้มครองและพัฒนาการอย่างกลมกลืนของเด็ก

ยอมรับ ความสำคัญของความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของเด็กในทุก ๆ ประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศกำลังพัฒนา

ได้ตกลงกัน ดังนี้

ส่วนที่ 1

ข้อ 1

เพื่อความมุ่งประสงค์แห่งอนุสัญญานี้เด็ก หมายถึง มนุษย์ทุกคนที่อายุต่ำกว่าสิบแปดปี เว้นแต่จะบรรลุนิติภาวะก่อนหน้านั้นตามกฎหมายที่ใช้บังคับแก่เด็กนั้น

ข้อ 2

1. รัฐภาคีจะเคารพและประกันสิทธิตามที่กำหนดไว้ในอนุสัญญานี้แก่เด็กแต่ละคนที่อยู่ในเขตอำนาจของตน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติไม่ว่าชนิดใด ๆ โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือทางอื่น ต้นกำเนิดทางชาติ ชาติพันธุ์ หรือสังคม ทรัพย์สิน ความทุพพลภาพ การเกิดหรือ สถานะอื่น ๆ ของเด็ก หรือบิดา มารดา หรือผู้ปกครองตามกฎหมาย

2. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง เพื่อที่จะประกันว่าเด็กได้รับการคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติ หรือการลงโทษในทุกรูปแบบ

บนพื้นฐานของสถานภาพ กิจกรรมความคิดเห็นที่แสดงออกหรือความเชื่อ
ของบิดา มารดา ผู้ปกครองตามกฎหมาย หรือสมาชิกในครอบครัวของเด็ก

ข้อ 3

1. ในการกระทำทั้งปวงที่เกี่ยวกับเด็ก ไม่ว่าจะกระทำโดยสถาบัน
สังคมสงเคราะห์ของรัฐหรือเอกชน ศาลยุติธรรม หน่วยงานฝ่ายบริหาร
หรือองค์กรนิติบัญญัติ ผลประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นลำดับแรก

2. รัฐภาคีรับที่จะประกันให้มีการคุ้มครองและการดูแลแก่เด็กเท่าที่
จำเป็นสำหรับความอยู่ดีของเด็กโดยคำนึงถึงสิทธิและหน้าที่ของบิดามารดา
ผู้ปกครองตามกฎหมาย หรือบุคคลอื่นที่รับผิดชอบเด็กนั้นตามกฎหมายด้วย
และเพื่อการนี้จะดำเนินการทางนิติบัญญัติและบริหารที่เหมาะสมทั้งปวง

3. รัฐภาคีจะประกันว่า สถาบัน การบริการ และการอำนวยความสะดวก
สะดวกที่มีส่วนรับผิดชอบต่อการดูแลหรือการคุ้มครองเด็กนั้น จะเป็นไปตาม
มาตรฐานที่ได้กำหนดไว้โดยหน่วยงานที่มีอำนาจ โดยเฉพาะในด้านความ
ปลอดภัยสุขภาพ และในเรื่องจำนวนและความเหมาะสมของเจ้าหน้าที่
ตลอดจนการกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ

ข้อ 4

รัฐภาคีจะดำเนินการที่เหมาะสมทั้งปวง ทั้งด้านนิติบัญญัติ
บริหาร และด้านอื่น ๆ เพื่อการปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิที่อนุสัญญานี้ได้
ให้การยอมรับ ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมนั้น
รัฐภาคีจะดำเนินการเช่นว่านั้น โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างเต็มที่และ
ภายในกรอบของความร่วมมือระหว่างประเทศเมื่อจำเป็น

ข้อ 5

รัฐภาคีจะเคารพต่อความรับผิดชอบ สิทธิ และหน้าที่ของบิดามารดา หรือของสมาชิกของครอบครัวขยายหรือชุมชน ซึ่งกำหนดไว้โดยขนบธรรมเนียมในท้องถิ่น หรือของผู้ปกครองตามกฎหมายหรือบุคคลอื่นที่รับผิดชอบต่อเด็กตามกฎหมาย ในอันที่จะให้แนวทางและการแนะแนวที่เหมาะสมในการใช้สิทธิของเด็กตามกฎหมาย ในอันที่จะให้แนวทางและการแนะแนวที่เหมาะสมในการใช้สิทธิของเด็กตามกฎหมาย ในอันที่จะให้แนวทางและการแนะแนวที่เหมาะสมในการใช้สิทธิของเด็กตามกฎหมาย ในอันที่จะให้แนวทางและการแนะแนวที่เหมาะสมในการใช้สิทธิของเด็กตามกฎหมาย ในลักษณะที่สอดคล้องกับความสามารถที่พัฒนาตามวัยของเด็ก

ข้อ 6

1. รัฐภาคียอมรับว่า เด็กทุกคนมีสิทธิติดตัวที่จะมีชีวิต
2. รัฐภาคีจะประกันอย่างเต็มที่เท่าที่จะทำได้ ให้มีการอยู่รอดและการพัฒนาของเด็ก

ข้อ 7

1. เด็กจะได้รับการจดทะเบียนทันทีหลังการเกิด และจะมีสิทธิที่จะมีชื่อนับแต่เกิด และสิทธิที่จะได้สัญชาติ และเท่าที่จะเป็นไปได้ สิทธิที่จะรู้จักและได้รับการดูแลเลี้ยงดูจากบิดามารดาของตน
2. รัฐภาคีจะประกันให้มีการปฏิบัติตามสิทธิเหล่านี้ตามกฎหมายภายในและพันธกรณีของรัฐภาคีที่มีอยู่ภายใต้ตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณี que เด็กจะตกอยู่ในสถานะไร้สัญชาติ

ข้อ 8

1. รัฐภาคีรับที่จะเคารพต่อสิทธิของเด็ก ในการรักษาเอกลักษณ์ของตนไว้รวมถึงสัญชาติ ชื่อ และความสัมพันธ์ทางครอบครัวของตนตามกฎหมายรับรอง โดยปราศจากการแทรกแซงที่มีขอบด้วยกฎหมาย

2. ในกรณีที่มีการตัดเอกลักษณ์บางอย่าง หรือทั้งหมดของเด็ก ออกไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย รัฐภาคีจะให้ความช่วยเหลือและความ ค้ำครองตามสมควร เพื่อให้เอกลักษณ์ของเด็กกลับคืนมาโดยเร็ว

ข้อ 9

1. รัฐภาคีจะประกันว่า เด็กจะไม่ถูกแยกจากบิดามารดาโดยขัดกับ ความประสงค์ของบิดามารดา เว้นแต่ในกรณีที่หน่วยงานที่มีอำนาจ ซึ่งอาจถูก ทบทวนโดยทางศาลจะกำหนดตามกฎหมายและวิธีพิจารณาที่ใช้บังคับอยู่ว่า การแยกเช่นนี้จำเป็นเพื่อผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก การกำหนดเช่นว่านี้ อาจจำเป็นในกรณีเฉพาะ เช่น ในกรณีที่เด็กถูกระงับโดยมิชอบ หรือถูก ทอดทิ้งละเลยโดยบิดามารดา หรือในกรณีที่บิดามารดาอยู่แยกกันและต้องมึ การตัดสินใจว่าเด็กจะพำนักที่ใด

2. ในการดำเนินการใด ๆ ตามวรรค 1 ของข้อนี้ จะให้โอกาสทุก ฝ่ายที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการดังกล่าว และแสดง ความคิดเห็นของตนให้ประจักษ์

3. รัฐภาคีจะเคารพต่อสิทธิของเด็กที่ถูกแยกจากบิดาหรือมารดา หรือจากทั้งคู่นั้นที่จะรักษาความสัมพันธ์ส่วนตัว และการติดต่อโดยตรงทั้ง กับบิดาและมารดาอย่างสม่ำเสมอ เว้นแต่เป็นการขัดต่อผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก

4. ในกรณีที่การแยกเช่นนี้ เป็นผลมาจากการกระทำใด ๆ โดยรัฐ ภาคีต่อบิดาหรือมารดา หรือทั้งบิดาและมารดา หรือต่อเด็ก เช่น การกักขัง การจำคุก การเนรเทศ การส่งตัวออกนอกประเทศ หรือการเสียชีวิต (รวมทั้ง การเสียชีวิตอันเกิดจากสาเหตุใด ๆ ที่เกิดขึ้นขณะที่ผู้นั้นอยู่ในการควบคุมของรัฐ) หากมีการร้องขอ รัฐภาคีนั้นจะต้องให้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นเกี่ยวกับที่อยู่ของ สมาชิกครอบครัวที่หายไปแก่บิดามารดา เด็ก หรือในกรณีที่เหมาะสมแก่ สมาชิกคนอื่นของครอบครัว เว้นแต่เนื้อหาของข้อมูลข่าวสารนั้นจะก่อให้เกิด

ความเสียหายต่อความอยู่ดีของเด็ก อนึ่ง รัฐภาคีจะให้การประกันต่อไปว่า การยื่นคำร้องขอเช่นนั้นจะไม่ก่อให้เกิดผลร้ายต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 10

1. ตามพันธกรณีของรัฐภาคี ภายใต้ข้อ 9 วรรค 1 คำร้องของเด็ก หรือบิดามารดาของเด็กที่จะเดินทางเข้าหรือออกนอกรัฐภาคี เพื่อวัตถุประสงค์ของการกลับไปอยู่ร่วมกันใหม่เป็นครอบครัว จะได้รับการดำเนินการโดยรัฐภาคีในลักษณะที่เป็นคุณ มีมนุษยธรรมและรวดเร็ว รัฐภาคีจะประกันอีกด้วยว่า การยื่นคำร้องดังกล่าวจะไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อผู้ร้อง และสมาชิกในครอบครัวของผู้ร้อง

2. เด็กที่บิดามารดาอาศัยอยู่ต่างรัฐกันกับเด็ก จะมีสิทธิที่จะรักษาความสัมพันธ์ส่วนตัว และการติดต่อโดยตรงกับทั้งบิดาและมารดาได้อย่างสม่ำเสมอ เว้นแต่ในสภาพการณ์พิเศษ เพื่อการนี้และตามพันธกรณีของรัฐภาคีภายใต้ข้อ 9 วรรค 1 รัฐภาคีจะเคารพต่อสิทธิของเด็ก และบิดามารดาของเด็กในอันที่จะเดินทางออกนอกประเทศใด ๆ รวมทั้งประเทศของตน และสิทธิที่จะเดินทางเข้าประเทศของตน สิทธิที่จะเดินทางออกนอกประเทศใด ๆ จะอยู่ภายใต้ข้อจำกัดที่กำหนดไว้โดยกฎหมายเท่านั้น และซึ่งจำเป็นสำหรับการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ ความสงบเรียบร้อย สาธารณสุข หรือศีลธรรมของประชาชน หรือสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น และสอดคล้องกับสิทธิอื่น ๆ ที่ได้รับการยอมรับในอนุสัญญานี้

ข้อ 11

1. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการต่าง ๆ ที่จะหยุดยั้งการโยกย้ายเด็ก และการไม่ส่งเด็กกลับคืนจากต่างประเทศที่มีขอบด้วยกฎหมาย

2. เพื่อการนี้ รัฐภาคีจะส่งเสริมให้มีการจัดทำความตกลงทวิภาคี หรือพหุภาคี หรือการภาคยานุวัติความตกลงที่มีอยู่

ข้อ 12

1. รัฐภาคีจะประกันแก่เด็กที่สามารถมีความคิดเห็นเป็นของตนเองได้แล้ว ซึ่งสิทธิที่จะแสดงความคิดเห็นเหล่านั้นโดยเสรีในทุก ๆ เรื่องที่มีผลกระทบต่อเด็ก ทั้งนี้ ความคิดเห็นดังกล่าวของเด็กจะได้รับการพิจารณาตามสมควรแก่อายุและวุฒิภาวะของเด็กนั้น

2. เพื่อความมุ่งประสงค์นี้ เด็กจะได้รับโดยเฉพาะอย่างยิ่งโอกาสที่จะมีสิทธิ มีเสียงในกระบวนการพิจารณาทางตุลาการ และทางปกครองใด ๆ ที่มีผลกระทบต่อเด็ก ไม่ว่าจะโดยตรง หรือโดยผ่านผู้แทน หรือองค์กรที่เหมาะสม ในลักษณะที่สอดคล้องกับระเบียบวิธีปฏิบัติตามกฎหมายภายใน

ข้อ 13

1. เด็กจะมีสิทธิที่จะมีเสรีภาพในการแสดงออก สิทธินี้จะรวมถึงเสรีภาพที่จะแสวงหา ได้รับ หรือถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร และความคิดทุกลักษณะโดยไม่ถูกจำกัดโดยเขตแดน ไม่ว่าจะโดยวาจา ลายลักษณ์อักษร หรือการตีพิมพ์ในรูปแบบของศิลปะ หรือผ่านสื่อใดก็ตามที่เด็กเลือก

2. การใช้สิทธิดังกล่าวนี้อาจอยู่ภายใต้ข้อจำกัดบางประการ แต่ข้อจำกัดเหล่านี้ต้องเป็นข้อจำกัดเช่นที่บัญญัติตามกฎหมาย และเช่นที่จำเป็นเท่านั้น

ก) เพื่อการเคารพต่อสิทธิ และชื่อเสียงของบุคคลอื่น หรือ

ข) เพื่อการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ หรือความสงบเรียบร้อย หรือสาธารณสุข หรือศีลธรรมของประชาชน

ข้อ 14

1. รัฐภาคีจะเคารพต่อสิทธิของเด็กที่จะมีเสรีภาพทางความคิด มโนธรรม และศาสนา
2. รัฐภาคีจะเคารพต่อสิทธิและหน้าที่ของบิดามารดา และผู้ปกครองตามกฎหมาย ในกรณีที่เหมาะสม ในอันที่จะให้แนวทางแก่เด็ก ในการใช้สิทธิของตน ในลักษณะที่สอดคล้องกับความสามารถที่พัฒนาตามวัยของเด็ก
3. เสรีภาพในการแสดงออกทางศาสนา หรือความเชื่อของตน อาจอยู่เพียงภายใต้ข้อจำกัดเช่นที่กำหนดโดยกฎหมายเท่านั้น และเช่นที่ จำเป็นที่จะรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อย สาธารณสุขหรือ ศีลธรรมของประชาชนหรือสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคลอื่น

ข้อ 15

1. รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กที่จะมีเสรีภาพในการสมาคม และ เสรีภาพในการชุมนุมอย่างสงบ
2. ไม่อาจมีการจำกัดการใช้สิทธิเหล่านี้ นอกเหนือจากข้อจำกัดที่ กำหนดขึ้นโดยสอดคล้องกับกฎหมายและที่จำเป็นสำหรับสังคมประชาธิปไตย เพื่อประโยชน์ของความมั่นคงแห่งชาติ หรือความปลอดภัยของประชาชน ความสงบเรียบร้อย การคุ้มครองด้านสาธารณสุข หรือศีลธรรม หรือการ คุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น

ข้อ 16

1. เด็กจะไม่ถูกรบกวนโดยพลการ หรือโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ในความเป็นส่วนตัว ครอบครัว บ้านหรือหนังสือโต้ตอบ รวมทั้งจะไม่ถูกร ะทำโดยมิชอบต่อเกียรติและชื่อเสียง
2. เด็กมีสิทธิได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายจากการแทรกแซง หรือการ กระทำดังกล่าว

ข้อ 17

รัฐภาคียอมรับในหน้าที่อันสำคัญของสื่อมวลชน และจะประกันว่าเด็กสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและวัสดุจากแหล่งต่าง ๆ กัน ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลข่าวสารและวัสดุที่มุ่งส่งเสริมความผาสุกทั้งทางสังคม จิตใจ และศีลธรรม ตลอดจนสุขภาพกายและจิตของเด็ก เพื่อการนี้รัฐภาคีจะ

ก) ส่งเสริมให้สื่อมวลชนเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและวัสดุที่จะมีประโยชน์ทางสังคมและวัฒนธรรมแก่เด็กและโดยสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของข้อ 29

ข) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการผลิต แลกเปลี่ยน และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและวัสดุดังกล่าว จากแหล่งข้อมูลทางวัฒนธรรมทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ

ค) ส่งเสริมการผลิตและเผยแพร่หนังสือสำหรับเด็ก

ง) ส่งเสริมให้สื่อมวลชนให้ความสนใจเป็นพิเศษกับความจำเป็นทางด้านภาษาของเด็กที่เป็นสมาชิกของชนกลุ่มน้อยหรือชนพื้นเมือง

จ) ส่งเสริมการพัฒนาแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการป้องกันเด็ก จากข้อมูล ข่าวสารและวัสดุที่เป็นอันตรายต่อความอยู่ดีกินดีของเด็ก ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงบทบัญญัติในข้อ 13 และ 18

ข้อ 18

1. รัฐภาคีจะให้ความพยายามอย่างที่สุด เพื่อประกันให้มีการยอมรับหลักการที่ว่าทั้ง บิดาและมารดามีความรับผิดชอบร่วมกันในการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็ก บิดามารดา หรือผู้ปกครองตามกฎหมายแล้วแต่กรณีเป็นผู้รับผิดชอบเบื้องต้นในการเลี้ยงดูและการพัฒนาเด็ก โดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นพื้นฐาน

2. เพื่อความประสงค์ในการให้หลักประกัน และส่งเสริมสิทธิที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาฯ นี้ รัฐภาคีจะให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมแก่บิดามารดา และผู้ปกครองตามกฎหมายในอันที่จะปฏิบัติความรับผิดชอบของตนในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก และจะประกันให้มีการพัฒนาสถาบันการอำนวยความสะดวก และการบริการต่าง ๆ สำหรับการดูแลเด็ก

3. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวงที่จะประกันว่าบุตรของบิดามารดาที่ต้องทำงานมีสิทธิได้รับประโยชน์จากการบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการดูแลเด็กที่พวกเขาจะมีสิทธิจะได้

ข้อ 19

1. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง ด้านนิติบัญญัติ บริหาร สังคมและการศึกษา ในอันที่จะคุ้มครองเด็กจากรูปแบบทั้งปวงของความรุนแรง ทั้งทางร่างกายและจิต การทำร้ายหรือการกระทำอันมิชอบ การทอดทิ้งหรือการปฏิบัติโดยประมาท การปฏิบัติที่ผิดหรือการแสวงประโยชน์ รวมถึงการกระทำอันมิชอบทางเพศ ขณะอยู่ในความดูแลของบิดามารดา ผู้ปกครองตามกฎหมาย หรือบุคคลอื่นใดซึ่งเด็กนั้นอยู่ในความดูแล

2. ตามแต่จะเหมาะสม มาตรการคุ้มครองเช่นว่านี้ ควรรวมถึงกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ สำหรับการจัดตั้งแผนงานทางสังคม ในอันที่จะให้การสนับสนุนที่จำเป็นแก่เด็กและบุคคลซึ่งเด็กนั้นอยู่ในความดูแล ตลอดจนกระบวนการที่มีประสิทธิภาพสำหรับการป้องกันในรูปแบบอื่น และให้มีการระบุ การรายงานการส่งเรื่องเพื่อพิจารณา การสืบสวน การปฏิบัติและการติดตามเรื่องของกรณีการปฏิบัติที่ผิดต่อเด็กตามที่ระบุมาแล้วข้างต้น และในกรณีที่เหมาะสมให้ทางตุลาการเข้ามามีส่วนร่วมด้วย

ข้อ 20

1. เด็กที่ถูกพรากจากสภาพครอบครัว ไม่ว่าจะโดยถาวรหรือชั่วคราว หรือที่ไม่อาจปล่อยให้อยู่ในสภาพที่ว่านั้น เพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็กเอง จะได้รับการคุ้มครองและความช่วยเหลือพิเศษที่จัดให้โดยรัฐ
2. รัฐภาคีจะประกันให้มีการดูแลแก่เด็กเช่นว่านั้นตามกฎหมายภายใน
3. นอกเหนือจากประการอื่นแล้ว การดูแลดังกล่าวอาจรวมถึงการจัดหาผู้อุปถัมภ์ กาพาลาห์ของกฎหมายอิสลาม การรับบุตรบุญธรรม หรือถ้าจำเป็นการจัดให้อยู่ในความดูแลของสถาบันที่เหมาะสมสำหรับการดูแลเด็ก ในการพิจารณาถึงหนทางแก้ไขให้ค้ำึงถึงการควรให้ความต่อเนื่องในการเลี้ยงดูเด็ก และภูมิหลังทางชาติพันธุ์ ศาสนาและวัฒนธรรมและภาษาของเด็ก

ข้อ 21

รัฐภาคีซึ่งยอมรับและ/หรือยอมให้มีระบบการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม จะประกันว่าประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นข้อพิจารณาที่สำคัญที่สุด และจะ

ก) ประกันว่าการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเท่านั้น ซึ่งเป็นผู้กำหนดตามกฎหมายและวิธีพิจารณาที่ใช้บังคับอยู่ และอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลข่าวสารทั้งปวงที่เกี่ยวข้องและเชื่อถือได้ว่า การรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมนั้นกระทำได้เมื่อค้ำึงถึงสถานภาพของเด็กในส่วนที่เกี่ยวกับบิดามารดา ญาติพี่น้อง และผู้ปกครองตามกฎหมาย และในกรณีที่เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องได้ให้ความยินยอมอย่างผู้เข้าใจเรื่องต่อการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมโดยได้รับคำปรึกษาตามที่จำเป็น

ข) ยอมรับว่าการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมข้ามประเทศอาจถือได้ว่าเป็นทางเลือกหนึ่งของการดูแลเด็ก หากไม่สามารถจัดหาผู้อุปถัมภ์หรือครอบครัวที่รับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมให้เด็กได้ หรือไม่สามารถให้เด็กได้รับการดูแลด้วยวิธีการอันเหมาะสมในประเทศถิ่นกำเนิดของเด็กนั้น

ค) ประกันว่าเด็กที่อยู่ในข่ายของการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมข้ามประเทศ จะได้รับมาตรการคุ้มครองและมาตรฐานเช่นเดียวกับที่ใช้อยู่ในกรณีการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมภายในประเทศ

ง) ดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวงเพื่อประกันว่า ในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมข้ามประเทศนั้น การจัดหาผู้อุปการะแก่เด็ก จะไม่ส่งผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับประโยชน์ทางการเงินที่ไม่สมควรจากการนั้น

จ) ส่งเสริมเมื่อเป็นการเหมาะสมซึ่งความมุ่งหมายของข้อนี้ โดยการจัดหาข้อตกลงหรือความตกลงทวิภาคีหรือพหุภาคี และภายในกรอบนี้ พยายามที่จะประกันว่า การจัดหาผู้อุปการะแก่เด็กในอีกประเทศหนึ่งนั้นได้กระทำโดยหน่วยงานหรือองค์กรที่มีอำนาจ

ข้อ 22

1. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมที่จะประกันว่า เด็กที่ร้องขอสถานะเป็นผู้ลี้ภัย หรือที่ได้รับการพิจารณาเป็นผู้ลี้ภัยตามกฎหมายหรือกระบวนการภายในหรือระหว่างประเทศที่ใช้บังคับ ไม่ว่าจะมิบิดามารดาของเด็กหรือบุคคลอื่นติดตามมาด้วยหรือไม่ก็ตาม จะได้รับการคุ้มครองและความช่วยเหลือทางมนุษยธรรมที่เหมาะสมในการได้รับสิทธิที่มีอยู่ตามที่ระบุไว้ในอนุสัญญา และในตราสารระหว่างประเทศอื่น ๆ อันเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนหรือมนุษยธรรม ซึ่งรัฐดังกล่าวเป็นภาคี

2. เพื่อวัตถุประสงค์นี้ รัฐภาคีจะให้ความร่วมมือตามที่พิจารณาว่าเหมาะสมแก่ความพยายามใด ๆ ของทั้งองค์การสหประชาชาติ และองค์การระดับรัฐบาล หรือองค์การที่มีไชระดับรัฐบาลอื่นที่มีอำนาจ ซึ่งร่วมมือกับองค์การสหประชาชาติในการคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กเช่นว่า และในการติดตามหาบิดามารดาหรือสมาชิกอื่นของครอบครัวของเด็กผู้ลี้ภัย เพื่อให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นสำหรับการกลับไปอยู่ร่วมกันใหม่เป็นครอบครัว

ของเด็ก ในกรณีที่ไม่สามารถค้นพบบิดามารดาหรือสมาชิกอื่น ๆ ของครอบครัว เด็กนั้นจะได้รับการคุ้มครองเช่นเดียวกับเด็กที่ถูกพรากจากสภาพครอบครัว ทั้งที่เป็นการถาวรหรือชั่วคราวไม่ว่าจะด้วยเหตุผลใด ดังเช่นที่ได้ระบุไว้ในอนุสัญญานี้

ข้อ 23

1. รัฐภาคียอมรับว่าเด็กที่พิการทางร่างกายหรือจิต ควรมีชีวิตที่สมบูรณ์ และปกติสุขในสภาวะที่ประกันในศักดิ์ศรี ส่งเสริมการพึ่งพาตนเอง และเอื้ออำนวยให้เด็กมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในชุมชน

2. รัฐภาคียอมรับในสิทธิของเด็กพิการที่จะได้รับการดูแลเป็นพิเศษ และจะสนับสนุนและประกันที่จะขยายเท่าที่จำเป็นทั้งการจะอำนวยความสะดวกช่วยเหลือซึ่งมีการร้องขอและซึ่งเหมาะสมกับสภาพของเด็ก และสภาพการณ์ของบิดา มารดา หรือบุคคลอื่นที่ดูแลเด็ก ไปยังเด็กที่อยู่ในเกณฑ์และผู้ที่ได้รับผิดชอบในการดูแลเด็ก

3. โดยยอมรับความจำเป็นพิเศษของเด็กพิการ ความช่วยเหลือที่ให้ตามวรรค 2 ของข้อนี้ เป็นการให้เปล่าเท่าที่จะเป็นไปได้ ทั้งนี้ โดยพิจารณาถึงกำลังทรัพย์ของบิดามารดา หรือบุคคลอื่นที่ดูแลเด็ก และความช่วยเหลือ เช่นว่าจะถูกกำหนดขึ้นเพื่อที่จะประกันว่า เด็กพิการจะสามารถอย่างมีประสิทธิภาพที่จะเข้าถึง และได้รับการศึกษา การฝึกอบรม การบริการดูแลสุขภาพ การบริการด้านการฟื้นฟูสภาพ การตระเตรียมสหสำหรับการจ้างงาน และโอกาสทางด้านสันตนาการในลักษณะที่ส่งเสริมให้เด็กสามารถบรรลุผลสำเร็จอย่างเต็มที่เท่าที่เป็นไปได้ในการเข้ากับสังคมและการพัฒนาตนเอง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาทางวัฒนธรรมและจิตใจด้วย

4. ภายใต้บรรยากาศความร่วมมือระหว่างประเทศรัฐภาคีจะส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เหมาะสม ในด้านการดูแลสุขภาพ

เชิงป้องกัน และด้านการรักษาเด็กพิการทางการแพทย์ ทางจิตวิทยา และ
ทางการฟื้นฟูสมรรถภาพ รวมทั้งการเผยแพร่ และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร
เกี่ยวกับวิธีการฟื้นฟูการศึกษา และการบริการด้านการฝึกอาชีพ
โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยให้รัฐภาคีสามารถปรับปรุงความสามารถและทักษะ
และเพิ่มพูนประสบการณ์ในด้านนี้ ในเรื่องนี้ความต้องการของประเทศกำลัง
พัฒนาควรได้รับการคำนึงถึงเป็นพิเศษ

ข้อ 24

1. รัฐภาคียอมรับในสิทธิของเด็กที่จะได้รับมาตรฐานสาธารณสุข
ที่สูงที่สุดเท่าที่จะหาได้และสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับการบำบัดรักษา
ความเจ็บป่วยและการฟื้นฟูสุขภาพ รัฐภาคีจะพยายามดำเนินการที่จะ
ประกันว่าไม่มีเด็กคนใดถูกริดรอนสิทธิในการรับบริการดูแลสุขภาพเช่นว่านั้น

2. รัฐภาคีจะให้มีการปฏิบัติตามซึ่งสิทธินี้อย่างเต็มที่ และโดยเฉพาะ
อย่างยิ่งจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมดังนี้

ก) ลดการเสียชีวิตของทารก และเด็ก

ข) ประกันให้มีการให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์ที่จำเป็นและ
การดูแลสุขภาพแก่เด็กทุกคน โดยเน้นการพัฒนาการดูแลสุขภาพขั้นปฐม

ค) ต่อสู้กับโรคภัย และทุพโภชนาการ รวมทั้งที่อยู่ภายในขอบข่าย
ของการดูแลสุขภาพขั้นปฐม ซึ่งนอกเหนือจากวิธีการอื่นแล้วยังดำเนินการ
โดยการใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่พร้อมแล้ว และโดยการจัดหาอากาศที่ถูกหลัก
โภชนาการและน้ำดื่มที่สะอาดอย่างเพียงพอ ทั้งนี้ โดยพิจารณาถึงอันตราย
และความเสี่ยงของมลภาวะแวดล้อม

ง) ประกันให้มีการดูแลสุขภาพอย่างเหมาะสมแก่มารดาทั้งก่อนและ
หลังคลอด

จ) ประกันว่าทุกส่วนของสังคม โดยเฉพาะบิดามารดาและเด็ก จะได้รับข้อมูล ข่าวสาร และเข้าถึงการศึกษาและการสนับสนุนให้ใช้ความรู้ พื้นฐานในเรื่องโภชนาการและสุขภาพเด็ก เรื่องประโยชน์ของการเลี้ยงลูก ด้วยนมมารดา เรื่องอนามัยและสุขภาพीलสภาพแวดล้อม และเรื่องการ ป้องกันอุบัติเหตุ

ฉ) พัฒนาการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน การแนะนำแก่บิดามารดา และการให้บริการและการศึกษาในเรื่องการวางแผนครอบครัว

3. รัฐภาคีจะดำเนินการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพทั้งปวง เพื่อที่จะขจัดทางปฏิบัติดั้งเดิมที่เป็นผลร้ายต่อสุขภาพของเด็ก

4. รัฐภาคีรับที่จะส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อที่จะให้การดำเนินการให้สิทธิที่ยอมรับในข้อนี้บังเกิดผลอย่างเต็มที่ ตามลำดับ เกี่ยวกับเรื่องนี้ความจำเป็นของประเทศกำลังพัฒนาจะได้รับการ พิจารณาเป็นพิเศษ

ข้อ 25

รัฐภาคียอมรับในสิทธิของเด็ก ผู้ซึ่งได้รับการจัดโดยหน่วยงานที่มี อำนาจให้ได้รับการดูแล การคุ้มครองหรือการบำบัดรักษาสุขภาพ ทั้งทาง ร่างกายหรือจิต ในอันที่จะได้รับการทบทวนการบำบัดรักษาที่ให้แก่เด็กเป็น ระยะเวลา ๆ ตลอดจนสภาวะแวดล้อมอื่นทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับการจัดดังกล่าว

ข้อ 26

1. รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กทุกคน ในอันที่จะได้รับประโยชน์จาก การประกันสังคม รวมถึงการประกันภัยทางสังคม และจะดำเนินการที่ จำเป็นเพื่อให้สิทธินี้บังเกิดผลอย่างเต็มที่ตามกฎหมายของแต่ละประเทศ

2. ในกรณีที่เหมาะสม การให้ประโยชน์ควรคำนึงถึงทรัพยากร และสภาวะแวดล้อมของเด็ก และบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการเลี้ยงดูเด็ก

ตลอดจนข้อพิจารณาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการร้องขอรับประโยชน์ซึ่งกระทำโดยเด็กผู้นั้นหรือตัวแทน

ข้อ 27

1. รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กทุกคน ในอันที่จะได้รับมาตรฐานของการดำรงชีวิตที่เพียงพอสำหรับการพัฒนาด้านร่างกาย สมอง จิตใจ ศีลธรรม และสังคมของเด็ก
2. บิดามารดาหรือผู้อื่นที่รับผิดชอบต่อเด็ก มีความรับผิดชอบเบื้องต้นที่จะจัดหาสภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาของเด็ก ทั้งนี้ตามความสามารถและกำลังทางการเงินของบุคคลเหล่านั้น
3. ตามสถานะและกำลังความสามารถของประเทศ รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมที่จะให้ความช่วยเหลือบิดามารดา และผู้อื่นที่รับผิดชอบต่อเด็ก ในการดำเนินการตามสิทธินี้ และในกรณีที่จำเป็นรัฐภาคีจะให้ความช่วยเหลือด้านวัตถุและแผนงานสนับสนุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านโภชนาการ เครื่องนุ่งห่ม และที่อยู่อาศัย
4. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง ที่จะได้รับชดใช้ค่าเลี้ยงดูเด็กคืนจากบิดามารดาหรือผู้อื่นที่มีความรับผิดชอบทางการเงินต่อเด็ก ทั้งที่อยู่ในรัฐภาคีเองและรัฐอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีที่บุคคลที่มีความรับผิดชอบทางการเงินต่อเด็กอาศัยอยู่ในรัฐอื่น นอกเหนือจากรัฐที่เด็กอาศัยอยู่ รัฐภาคีจะส่งเสริมการเข้าเป็นภาคีในความตกลงระหว่างประเทศ หรือการจัดทำความตกลงเช่นนั้น ตลอดจนการจัดทำข้อตกลงอื่น ๆ ที่เหมาะสม

ข้อ 28

1. รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กที่จะได้รับการศึกษา และเพื่อที่จะให้สิทธินี้บังเกิดผลตามลำดับและบนพื้นฐานของโอกาสที่เท่าเทียมกัน รัฐภาคีจะ

ก) จัดการศึกษาในระดับประถมเป็นภาคบังคับที่เด็กทุกคนสามารถเรียนได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ข) สนับสนุนการพัฒนาของการศึกษาระดับมัธยมในรูปแบบต่าง ๆ รวมถึงการศึกษาสายสามัญและสายอาชีพ จัดการศึกษาให้แพร่หลายและเปิดกว้างแก่เด็กทุกคน และดำเนินมาตรการที่เหมาะสม เช่น การนำมาใช้ซึ่งการศึกษารูปแบบให้เปล่าและการเสนอให้ความช่วยเหลือทางการเงินในกรณีจำเป็น

ค) ทำให้การศึกษาในระดับสูงเปิดกว้างแก่ทุกคนบนพื้นฐานของความสามารถ โดยทุกวิธีการที่เหมาะสม

ง) ทำให้ข้อมูลข่าวสาร และการแนะแนวทางการศึกษาและอาชีพเป็นที่แพร่หลายและเปิดกว้างแก่เด็กทุกคน

จ) ดำเนินมาตรการเพื่อสนับสนุนการเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ และลดอัตราการออกจากโรงเรียนกลางคัน

2. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมที่จะประกันว่า ระเบียบวินัยของโรงเรียนได้กำหนดขึ้นในลักษณะที่สอดคล้องกับศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ของเด็ก และสอดคล้องกับอนุสัญญานี้

3. รัฐภาคีจะส่งเสริมและสนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อที่จะก่อเกิดการขจัดความเหลื่อมล้ำและการไม่รู้หนังสือทั่วโลก และเอื้ออำนวยให้ได้รับความรู้ทางวิชาการและทางเทคนิคและวิธีการสอนสมัยใหม่ เกี่ยวกับเรื่องนี้ ความต้องการของประเทศกำลังพัฒนาจะได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษ

ข้อ 29

1. รัฐภาคีตกลงว่า การศึกษาของเด็กจะมุ่งไปสู่

ก) การพัฒนาบุคลิกภาพ ความสามารถพิเศษ และความสามารถทางด้านร่างกายและจิตใจของเด็กให้เต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคน

ข) การพัฒนาความเคารพต่อสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐาน และต่อหลักการที่วางไว้ในกฎบัตรสหประชาชาติ

ค) การพัฒนาความเคารพต่อบิตามารดาของเด็ก เอกสิทธิ์ทางวัฒนธรรม ภาษา และค่านิยมของเด็กนั่นเอง และต่อค่านิยมของชาติที่เด็กนั้นอาศัยอยู่ และต่อค่านิยมของชาติถิ่นกำเนิดของเขาและต่ออารยธรรมอื่น ๆ ที่แตกต่างกันไปจากของเขาเอง

ง) การเตรียมเด็กให้มีชีวิตที่มีความรับผิดชอบในสังคมที่เสรีด้วยจิตสำนึกแห่งความเข้าใจกัน สันติภาพความอดกลั้น ความเสมอภาคทางเพศ และมิตรภาพในหมู่มวลมนุษยชนทุกกลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มคนชาติ กลุ่มศาสนา ตลอดจนในหมู่คนพื้นเมืองดั้งเดิม

จ) การพัฒนาความเคารพต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

2. ไม่มีความตอนใดในข้อนี้หรือในข้อ 28 ที่จะได้รับการตีความให้เป็นการก้าวท้าวเสรีภาพของบุคคลและขององค์กรในการจัดตั้งและอำนวยการสถาบันทางการศึกษา แต่ทั้งนี้จะต้องเคารพต่อหลักการที่ระบุไว้ในวรรค 1 ของข้อนี้เสมอ และต่อเงื่อนไขที่ว่าการศึกษาที่ไว้ในสถาบันเหล่านั้นต้องเป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำที่รัฐได้วางไว้

ข้อ 30

ในรัฐที่มีชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์ ศาสนา หรือภาษา หรือกลุ่มชนพื้นเมืองดั้งเดิมอาศัยอยู่ เด็กที่มาจากชนกลุ่มน้อยนั้น หรือที่เป็นชนพื้นเมือง

จะต้องไม่ถูกปฏิเสธซึ่งสิทธิที่จะปฏิบัติตามวัฒนธรรม ที่จะนับถือและปฏิบัติทางศาสนาหรือสิทธิที่จะใช้ภาษาของตนในชุมชนกับสมาชิกอื่นในกลุ่มเดียวกัน

ข้อ 31

1. รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กที่จะมีการพักและเวลาพักผ่อน การเข้าร่วมกิจกรรมการการเล่นทางสันตนาการที่เหมาะสมตามวัยของเด็ก และการมีส่วนร่วมอย่างเสรีในทางวัฒนธรรมและศิลปะ

2. รัฐภาคีจะเคารพและส่งเสริมสิทธิของเด็ก ที่จะเข้ามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในทางวัฒนธรรมและศิลปะและจะสนับสนุนการใช้โอกาสที่เหมาะสมเท่าเทียมกัน สำหรับกิจกรรมทางวัฒนธรรม ศิลปะ สันตนาการ และการพักผ่อนหย่อนใจ

ข้อ 32

1. รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กที่จะได้รับการคุ้มครองจากการแสวงประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และจากการทำงานใดที่นั่นจะเป็นการเสี่ยงอันตราย หรือที่ขัดขวางการศึกษาของเด็ก หรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือการพัฒนาทางร่างกาย สมอง จิตใจ ศิลธรรมและสังคมของเด็ก

2. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการทางนิติบัญญัติ บริหาร สังคม และการศึกษาเพื่อประกันให้มีการดำเนินการตามข้อนี้ เพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าว และโดยคำนึงถึงบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องในตราสารระหว่างประเทศอื่น ๆ รัฐภาคีจะ

ก) กำหนดอายุขั้นต่ำสำหรับการรับเข้าทำงาน

ข) กำหนดกฎเกณฑ์ที่เหมาะสมเกี่ยวกับจำนวนชั่วโมง และสภาพการทำงาน

ค) กำหนดบทลงโทษหรือวิธีการลงโทษอื่น ๆ ที่เหมาะสมเพื่อประกันให้ข้อนี้มีผลใช้บังคับจริงจัง

ข้อ 33

รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง รวมทั้งมาตรการทางนิติบัญญัติ บริหาร สังคม และทางการศึกษาที่จะคุ้มครองเด็กจากการใช้โดยผิดกฎหมายซึ่งยาเสพติด รวมทั้งสารที่มีพิษต่อจิตประสาทอื่น ๆ ที่ได้นิยามไว้ในสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง และที่จะป้องกันการใช้เด็กเพื่อการผลิตและค้าโดยผิดกฎหมายซึ่งสารเช่นว่านั้น

ข้อ 34

รัฐภาคีรับที่จะคุ้มครองเด็กจากการแสวงประโยชน์ทางเพศและการกระทำทางเพศที่มีขบทุกรูปแบบ เพื่อการนี้ รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวงทั้งมาตรการภายในประเทศ และมาตรการทวิภาคีและพหุภาคีเพื่อป้องกัน

ก) การชักจูง หรือบีบบังคับให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางเพศใด ๆ ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ข) การแสวงประโยชน์จากเด็กในการค้าประเวณี หรือการกระทำอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับเพศที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ค) การแสวงประโยชน์จากเด็กในการแสดงลามกอนาจารและที่เกี่ยวกับสิ่งลามกอนาจาร

ข้อ 35

รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวงทั้งในระดับประเทศ ระดับทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อป้องกันการลักพา การขาย หรือการลักลอบค้าเด็กไม่ว่าด้วยวัตถุประสงค์ใดหรือในรูปแบบใด

ข้อ 36

รัฐภาคีจะคุ้มครองเด็กจากการถูกละเลยประโยชน์ในทุกรูปแบบอื่นทั้งหมดที่เป็นผลร้ายต่อสวัสดิภาพของเด็กไม่ว่าในด้านใด

ข้อ 37

รัฐภาคีประกันว่า

ก) จะไม่มีเด็กคนใดได้รับการทรมาน หรือถูกปฏิบัติ หรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือต่ำช้า จะไม่มีการลงโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิตที่ไม่มีโอกาสจะได้รับการปล่อยตัวสำหรับความผิดที่กระทำโดยบุคคลที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี

ข) จะไม่มีเด็กคนใดถูกรีดรอนเสรีภาพโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือโดยผลการ จับกุมกักขังหรือจำคุกเด็กจะต้องเป็นไปตามกฎหมาย และจะใช้เป็นมาตรการสุดท้ายเท่านั้น และให้มีระยะเวลาที่สั้นที่สุดอย่างเหมาะสม

ค) เด็กทุกคนที่ถูกรีดรอนเสรีภาพจะได้รับการปฏิบัติด้วยมนุษยธรรม และด้วยความเคารพในศักดิ์ศรีแต่กำเนิดของมนุษย์ และในลักษณะที่คำนึงถึงความต้องการของบุคคลในวัยนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กทุกคนที่ถูกรีดรอนเสรีภาพจะต้องถูกแยกต่างหากจากผู้ใหญ่ เว้นแต่จะพิจารณาเห็นว่าจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อเด็กที่จะไม่แยกเช่นนั้น และเด็กจะมีสิทธิที่จะคงการติดต่อกับครอบครัวทางหนังสือโต้ตอบและการเยี่ยมเยียน เว้นแต่ในสภาพการณ์พิเศษ

ง) เด็กทุกคนที่ถูกรีดรอนเสรีภาพมีสิทธิที่จะขอความช่วยเหลือทางกฎหมาย หรือทางอื่นที่เหมาะสมโดยพลัน ตลอดจนสิทธิที่จะคัดค้านความชอบด้วยกฎหมายของการรีดรอนเสรีภาพของเขาต่อศาล หรือหน่วยงานที่มีอำนาจอื่นที่เป็นอิสระและเป็นกลาง และที่จะได้รับคำวินิจฉัยโดยพลันต่อการดำเนินการเช่นว่า

ข้อ 38

1. รัฐภาคีรับที่จะเคารพ และประกันให้มีความเคารพต่อกฎเกณฑ์แห่งกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศที่ใช้บังคับกับรัฐภาคี ในกรณีพิพาทกันด้วยอาวุธที่เกี่ยวข้องกับเด็ก
2. รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่สามารถกระทำได้ทั้งปวงที่จะประกันว่าบุคคลที่มีอายุไม่ถึง 15 ปี จะไม่มีส่วนร่วมโดยตรงในการกระทำอันเป็นปฏิปักษ์ต่อกัน
3. รัฐภาคีจะหลีกเลี่ยงการเกณฑ์บุคคลใด ๆ ที่มีอายุไม่ถึง 15 ปี เข้าประจำในกองทัพ ในการเกณฑ์บุคคลที่มีอายุ 15 ปี แต่ไม่ถึง 18 ปีนั้น รัฐภาคีจะพยายามเกณฑ์บุคคลที่มีอายุมากที่สุดก่อน
4. ตามพันธกรณีภายใต้กฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศในอันที่จะคุ้มครองประชาชนพลเรือนในการพิพาทกันด้วยอาวุธนั้น รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่สามารถกระทำได้ทั้งปวง ที่จะประกันให้มีการคุ้มครองและดูแลเด็กที่ได้รับผลกระทบจากการพิพาทกันด้วยอาวุธ

ข้อ 39

รัฐภาคีจะดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง ที่จะส่งเสริมการฟื้นฟูทั้งทางร่างกายและจิตใจ และการกลับคืนสู่สังคมของเด็กที่ได้รับเคราะห์จากการละเลยในรูปแบบใด ๆ การแสวงประโยชน์ การกระทำอันมิชอบ การทรมานหรือ การลงโทษ หรือการปฏิบัติที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือต่ำช้า โดยรูปอื่น หรือการพิพาทกันด้วยอาวุธ การฟื้นฟูหรือการกลับคืนสู่สังคมดังกล่าว จะเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขภาพ การเคารพตนเองและศักดิ์ศรีของเด็ก

ข้อ 40

1. รัฐภาคียอมรับสิทธิของเด็กทุกคนที่ถูกกล่าวหา ตั้งข้อหา หรือถูกถือว่าได้ฝ่าฝืนกฎหมายอาญา ที่จะได้รับการปฏิบัติต่อในลักษณะที่สอดคล้องกับการส่งเสริมความสำนึกในศักดิ์ศรีและคุณค่าของเด็ก ซึ่งจะเสริมความเคารพของเด็กต่อสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของผู้อื่น ในลักษณะที่ต้องคำนึงถึงอายุของเด็กและความปรารถนาที่จะส่งเสริมการกลับคืนสู่สังคม และการมีบทบาทเชิงสร้างสรรค์ของเด็กในสังคม

2. เพื่อการนี้ และโดยคำนึงถึงบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของตราสารระหว่างประเทศ รัฐภาคีประกันว่า

ก) จะไม่มีเด็กคนใดถูกกล่าวหา ตั้งข้อหา หรือถูกถือว่าฝ่าฝืนกฎหมายอาญาโดยเหตุแห่งการกระทำหรืองดเว้นการกระทำ ซึ่งไม่ต้องห้ามตามกฎหมายภายในหรือกฎหมายระหว่างประเทศ ในขณะที่การกระทำหรือการงดเว้นการกระทำนั้นเกิดขึ้น

ข) เด็กทุกคนที่ถูกกล่าวหาหรือตั้งข้อหาว่าได้ฝ่าฝืนกฎหมายอาญาอย่างน้อยที่สุดจะได้รับหลักประกันดังต่อไปนี้

(1) ได้รับการสันนิษฐานว่าบริสุทธิ์ จนกว่าจะได้รับการพิสูจน์ว่ามีความผิดตามกฎหมาย

(2) ได้รับแจ้งข้อหาทันทีและโดยตรง และในกรณีที่เหมาะสมโดยผ่านบิดามารดา หรือผู้ปกครองตามกฎหมาย และจะได้รับความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือทางอื่นที่เหมาะสม เพื่อการเตรียมและการสู้คดีของเด็ก

(3) ได้รับการตัดสินโดยไม่ชักช้า โดยหน่วยงานหรือองค์กรทางตุลาการที่มีอำนาจเป็นอิสระและเป็นกลาง ในการพิจารณาความอย่างยุติธรรมตามกฎหมาย ทั้งนี้ ให้มีความช่วยเหลือทางกฎหมายหรือทางอื่นที่เหมาะสม เว้นเสียแต่เมื่อพิจารณาเห็นว่าจะไม่เป็นประโยชน์สูงสุดต่อเด็ก โดยเฉพาะ

อย่างยิ่งเมื่อคำนึงถึงอายุของเด็กหรือสถานการณ์บิดามารดา หรือผู้ปกครอง ตามกฎหมาย

(4) จะไม่ถูกบังคับให้เบิกความหรือสารภาพผิด สามารถซักถามหรือซักค้านพยาน และให้พยานของตนเข้ามามีส่วนร่วม และให้มีการซักถามพยานแทนตนภายใต้เงื่อนไขแห่งความเท่าเทียมกัน

(5) หากพิจารณาว่าได้มีการฝ่าฝืนกฎหมายอาญา ก็ให้การวินิจฉัยหรือมาตรการใดที่กำหนดโดยผลของการวินิจฉัยนั้น ได้รับการทบทวนโดยหน่วยงานหรือองค์กรทางตุลาการที่มีอำนาจเป็นอิสระและเป็นกลางในระดับสูงขึ้นไป

(6) ให้มีความช่วยเหลือของล่ามโดยไม่คิดมูลค่า หากเด็กไม่สามารถเข้าใจ หรือพูดภาษาที่ใช้อยู่

(7) ในทุกขั้นตอนของกระบวนการพิจารณา ให้เคารพต่อเรื่องส่วนตัวของเด็กอย่างเต็มที่

3. รัฐภาคีจะหาทางส่งเสริมให้มีการตรากฎหมาย กำหนดกระบวนการวิธีพิจารณา จัดตั้งหน่วยงานและสถาบันซึ่งจะใช้เป็นการเฉพาะกับเด็กที่ถูกกล่าวหา ตั้งข้อหา หรือถูกถือว่าได้ฝ่าฝืนกฎหมายอาญา และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ก) การกำหนดอายุขั้นต่ำ ซึ่งเด็กที่มีอายุน้อยกว่านั้นจะถูกถือว่าไม่มีความสามารถที่จะฝ่าฝืนกฎหมายอาญาได้

ข) เมื่อเห็นว่าเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับปรารถนา ให้กำหนดมาตรการที่จะใช้กับเด็กเหล่านั้น โดยไม่ต้องอาศัยกระบวนการทางตุลาการ ทั้งนี้ โดยมีเงื่อนไขว่าสิทธิมนุษยชนและการคุ้มครองตามกฎหมาย จะได้รับการเคารพอย่างเต็มที่อยู่

4. การดำเนินการต่าง ๆ เช่น คำสั่งให้มีการดูแล ณะแนว และควบคุมการให้คำปรึกษา การภาคทัณฑ์ การอุปการะดูแล แผนงานการศึกษา

และฝึกอบรมวิชาชีพ และทางอื่น นอกเหนือจากการให้สถาบันเป็นผู้ดูแล จะต้องมิไว้เพื่อประกันว่าเด็กจะได้รับการปฏิบัติในลักษณะที่เหมาะสมแก่ความเป็นอยู่ที่ดีของเด็ก และได้สัดส่วนกับทั้งสภาพการณ์และความผิดของเด็ก

ข้อ 41

ไม่มีส่วนใดในอนุสัญญาฯ นี้ จะมีผลกระทบต่อบทบัญญัติใด ๆ ซึ่งชักจูงให้สิทธิของเด็กบังเกิดผลมากกว่าซึ่งอาจปรากฏอยู่ใน

ก) กฎหมายของรัฐภาคี หรือ

ข) กฎหมายระหว่างประเทศที่มีผลใช้บังคับกับรัฐนั้น

ส่วนที่ 2

ข้อ 42

รัฐภาคีรับที่จะดำเนินการให้หลักการและบทบัญญัติในอนุสัญญานี้เป็นที่รับรู้กันอย่างกว้างขวาง ทั้งแก่ผู้ใหญ่และเด็ก ด้วยวิธีการที่เหมาะสมและจริงจัง

ข้อ 43

1. เพื่อวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบความคืบหน้าของรัฐภาคีในการทำให้พันธกรณีซึ่งจะต้องดำเนินการตามอนุสัญญานี้บังเกิดผล ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิเด็กขึ้น ซึ่งจะทำหน้าที่ดังที่กำหนดไว้ต่อไป

2. ให้คณะกรรมการ ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญสิบคน ที่มีสถานะทางศีลธรรมสูงและเป็นที่ยอมรับในความสามารถในด้านที่อนุสัญญานี้ครอบคลุมถึง รัฐภาคีจะเลือกตั้งสมาชิกของคณะกรรมการจากคนชาติของตน และสมาชิกของคณะกรรมการนี้จะทำหน้าที่ในฐานะส่วนตัว ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงการกระจายทางภูมิศาสตร์อย่างเป็นธรรมและคำนึงถึงระบบกฎหมายหลัก

3. ให้มีการเลือกตั้งสมาชิกของคณะกรรมการ โดยการลงคะแนนลับจากรายชื่อบุคคลที่ได้รับการเสนอโดยรัฐภาคี รัฐภาคีแต่ละรัฐอาจเสนอนามบุคคลจากคนชาติของตนได้หนึ่งคน

4. การเลือกตั้งคณะกรรมการครั้งแรก จะมีขึ้นไม่ช้ากว่าหกเดือนหลังจากวันที่อนุสัญญานี้มีผลใช้บังคับและหลังจากนั้นให้มีการเลือกตั้งอีกทุกสองปี อนึ่ง อย่างน้อยสี่เดือนก่อนวันเลือกตั้งแต่ละครั้ง เลขานุการสหประชาชาติจะทำหนังสือเชิญรัฐภาคีให้เสนอนามผู้สมัครภายในสองเดือนหลังจากนั้นเลขานุการฯ จะจัดทำรายชื่อตามลำดับอักษรของผู้ที่ได้รับการเสนอนาม โดยระบุถึงรัฐภาคีที่เป็นผู้เสนอนาม และส่งรายชื่อไปยังรัฐภาคีอนุสัญญานี้

5. การเลือกตั้งจะกระทำขึ้นในการประชุมของรัฐสภาฯ ซึ่งจัดโดยเลขาธิการฯ ณ สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ ในการประชุมดังกล่าวซึ่งสองในสามของรัฐสภาฯ ประกอบขึ้นเป็นองค์ประชุมนั้น บุคคลที่ได้รับเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกของคณะกรรมการ คือ ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงมากที่สุด และได้รับเสียงข้างมากเด็ดขาดจากผู้แทนรัฐสภาฯ ที่เข้าร่วมและออกเสียง

6. สมาชิกของคณะกรรมการจะได้รับเลือกตั้งให้อยู่ในวาระคราวละสี่ปี และจะมีสิทธิได้รับเลือกตั้งซ้ำหากได้รับการเสนอนามอีก สมาชิกห้าคนของสมาชิกทั้งหมดที่ได้รับการเลือกตั้งในครั้งแรกจะหมดวาระเมื่ออยู่ในตำแหน่งครบสองปี ประธานของที่ประชุมจะเป็นผู้เลือกนามของสมาชิกทั้งห้านั้น โดยการจับสลากทันทีหลังจากการเลือกตั้งครั้งแรก

7. หากมีสมาชิกคนใดของคณะกรรมการเสียชีวิต หรือลาออก หรือประกาศว่าไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการได้อีกต่อไปไม่ว่าด้วยเหตุผลใด รัฐสภาฯ ที่เสนอนามสมาชิกผู้นั้นจะแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญอีกคนหนึ่งจากบรรดาคนชาติของตนเพื่อทำหน้าที่ตามวาระที่เหลือ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเห็นชอบของคณะกรรมการ

8. คณะกรรมการจะกำหนด ระเบียบ ข้อบังคับการประชุมของตนเอง

9. คณะกรรมการจะเลือกเจ้าหน้าที่ของตน โดยมีวาระสองปี

10. การประชุมของคณะกรรมการ โดยปกติจะจัด ณ สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ หรือ ณ สถานที่อื่นที่สะดวกซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการ โดยปกติคณะกรรมการจะประชุมเป็นประจำทุกปี ระยะเวลาการประชุมของคณะกรรมการจะได้รับการกำหนดและทบทวนในกรณีที่เป็นจำเป็น โดยการประชุมของรัฐสภาฯ ของอนุสัญญาฯ นี้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเห็นชอบของสมัชชาใหญ่

11. เลขธิการสหประชาชาติจะจัดเจ้าหน้าที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลของคณะกรรมการภายในอนุสัญญา

12. โดยความเห็นชอบของสมัชชาใหญ่ สมาชิกของคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นภายใต้อนุสัญญานี้ จะได้รับเงินตอบแทนจากแหล่งเงินของสหประชาชาติ ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่สมัชชาใหญ่เป็นผู้กำหนด

ข้อ 44

1. รัฐภาคีรับที่จะเสนอรายงานต่อคณะกรรมการ โดยผ่านเลขธิการสหประชาชาติในเรื่องมาตรการต่าง ๆ ที่รัฐบาลรับเอา ซึ่งทำให้สิทธิที่ได้รับการรับรองในอนุสัญญานี้บังเกิดผล และในเรื่องความคืบหน้าของการใช้สิทธิเหล่านั้น

ก) ภายในสองปี นับจากวันที่อนุสัญญานี้มีผลใช้บังคับต่อรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง

ข) ทุก ๆ ห้าปี หลังจากนั้น

2. รายงานที่ทำขึ้นตามข้อนี้ จะระบุถึงปัจจัยและปัญหาต่าง ๆ ถ้ามีที่ส่งผลกระทบต่อระดับของการปฏิบัติตามพันธกรณีตามอนุสัญญานี้ ให้รายงานเหล่านั้นมีข้อมูลข่าวสารเพียงพอ สำหรับให้คณะกรรมการมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงการดำเนินการตามอนุสัญญาในประเทศที่เกี่ยวข้องด้วย

3. รัฐภาคีที่ได้เสนอรายงานฉบับเริ่มแรกที่สมบูรณ์ให้แก่คณะกรรมการแล้วไม่จำเป็นต้องให้ข้อมูลข่าวสารพื้นฐานที่ได้ให้ไว้แล้วแต่ต้นอีกในรายงานฉบับต่อ ๆ ไป ที่เสนอตามนัยแห่งวรรค 1 (ข) ของข้อนี้

4. คณะกรรมการอาจขอข้อมูลข่าวสาร ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามอนุสัญญานี้เพิ่มเติมจากรัฐภาคี

5. คณะกรรมการจะรายงานกิจกรรมของตนต่อสมาชิกผู้ใหญ่ สหประชาชาติ โดยผ่านคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมทุก ๆ สองปี

6. รัฐภาคีจะทำให้รายงานดังกล่าว เป็นที่ทราบกันอย่างกว้างขวาง ในประเทศของตน

ข้อ 45

เพื่อส่งเสริมการปฏิบัติตามอนุสัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อ สนับสนุนความร่วมมือระหว่างประเทศในด้านที่อนุสัญญาครอบคลุมถึง

ก) ทบวงการชำนาญพิเศษต่าง ๆ องค์กรทุนเพื่อเด็กแห่ง สหประชาชาติ และองค์กรอื่นๆ ของสหประชาชาติมีสิทธิเข้าร่วมในการ พิจารณาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามบทบัญญัติต่าง ๆ ของอนุสัญญานี้ที่อยู่ใน ขอบข่ายอำนาจขององค์กรเหล่านั้น คณะกรรมการอาจเชิญทบวงการชำนาญพิเศษ องค์กรทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ และองค์กรที่มีอำนาจอื่น ๆ ของสหประชาชาติ ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาว่าเหมาะสมมาให้คำปรึกษา เฉพาะด้านในเรื่องการปฏิบัติตามอนุสัญญานี้ ในเรื่องที่อยู่ในขอบข่ายอำนาจ ขององค์กรเหล่านั้น คณะกรรมการอาจเชิญทบวงการชำนาญพิเศษ องค์กร ทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ และองค์กรของสหประชาชาติอื่น ๆ ให้เสนอ รายงานเรื่องการปฏิบัติตามอนุสัญญาในเรื่องที่อยู่ในขอบข่ายกิจกรรมของ องค์กรนั้น ๆ

ข) คณะกรรมการจะนำส่งรายงานใด ๆ จากรัฐภาคีที่มีคำร้อง หรือที่ระบุความต้องการคำปรึกษา หรือความช่วยเหลือทางเทคนิค พร้อมด้วยข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการต่อคำร้องขอ หรือข้อระบุความต้องการเหล่านั้น หากมีไปยังทบวงการชำนาญพิเศษ องค์กรทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ และองค์กรที่มีอำนาจอื่น ๆ ตามที่ พิจารณาเห็นเหมาะสม

ค) คณะกรรมการอาจเสนอแนะต่อสมัชชาใหญ่ ขอให้เลขาธิการฯ ดำเนินการศึกษาในนามของคณะกรรมการในประเด็นเฉพาะที่เกี่ยวกับสิทธิของเด็ก

ง) คณะกรรมการอาจจัดทำข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะทั่วไป โดยอาศัยข้อมูลข่าวสารที่ได้รับตามข้อ 44 และ 45 ของอนุสัญญาฯ ข้อเสนอแนะและข้อเสนอแนะทั่วไปดังกล่าว จะถูกส่งไปให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง และรายงานไปยังสมัชชาใหญ่พร้อมข้อวิจารณ์จากรัฐภาคี หากมี

ส่วนที่ 3

ข้อ 46

อนุสัญญานี้จะเปิดให้มีการลงนามโดยรัฐทั้งปวง

ข้อ 47

อนุสัญญานี้ต้องได้รับการสัตยาบัน เลขาธิการสหประชาชาติจะเป็นผู้เก็บรักษาสัตยาบันสาร

ข้อ 48

อนุสัญญานี้จะยังคงเปิดสำหรับการภาคยานุวัติโดยรัฐ เลขาธิการสหประชาชาติจะเป็นผู้เก็บรักษาภาคยานุวัติสาร

ข้อ 49

1. อนุสัญญานี้จะมีผลใช้บังคับในวันที่สามสิบนับจากวันที่สัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับที่ยี้อับได้มอบไว้กับเลขาธิการสหประชาชาติ
2. สำหรับแต่ละรัฐที่ให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติอนุสัญญานี้ภายหลังจากการมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับที่ยี้อับไว้แล้ว อนุสัญญานี้จะมีผลใช้บังคับกับรัฐนั้น ๆ ในวันที่สามสิบนับจากวันที่รัฐนั้นได้มอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสาร

ข้อ 50

1. รัฐภาคีใด ๆ อาจเสนอข้อแก้ไข และยื่นต่อเลขาธิการสหประชาชาติ จากนั้นเลขาธิการสหประชาชาติจะต้องส่งข้อแก้ไขที่เสนอนั้นแก่รัฐภาคีต่างๆ พร้อมกับคำร้องขอให้รัฐภาคีระบุว่า ตนต้องการให้มีการประชุมของรัฐภาคีเพื่อวัตถุประสงค์ในการพิจารณาและลงคะแนนเสียงต่อข้อเสนอนั้นหรือไม่ ในกรณีที่ภายในสี่เดือนนับจากวันที่ได้ส่งข้อเสนอนั้น มีรัฐภาคีจำนวนอย่างน้อยที่สุดหนึ่งในสามเห็นด้วยกับการจัดประชุมดังกล่าว เลขาธิการสหประชาชาติจะจัดประชุมภายใต้การสนับสนุนของสหประชาชาติ

ข้อแก้ไขใด ๆ ที่รัฐภาคีส่วนใหญ่ซึ่งเข้าประชุม และลงคะแนนเสียงในการประชุมได้รับเอาไว้จะถูกเสนอต่อสมัชชาใหญ่เพื่อให้ความเห็นชอบ

2. ข้อแก้ไขที่ได้รับการรับเอาตามวรรค 1 ของข้อนี้ จะมีผลใช้บังคับเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสมัชชาใหญ่สหประชาชาติ และได้รับการยอมรับโดยเสียงส่วนใหญ่จำนวนสองในสามของรัฐภาคี

3. เมื่อข้อแก้ไขนี้มีผลใช้บังคับ ข้อแก้ไขนั้นจะมีผลผูกพันกับรัฐภาคีที่ให้การยอมรับ รัฐภาคีอื่นจะยังคงผูกพันตามบทบัญญัติของอนุสัญญานี้และตามข้อแก้ไขก่อนหน้านั้นใด ๆ ที่รัฐภาคีดังกล่าวได้ให้การยอมรับแล้ว

ข้อ 51

1. เลขานุการสหประชาชาติจะรับและเวียนให้รัฐทั้งปวง ซึ่งด้วยบทข้อสงวนที่รัฐได้กำหนดไว้เมื่อเวลาให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติ

2. ห้ามมิให้ตั้งข้อสงวนที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และความมุ่งหมายของอนุสัญญานี้

3. อาจถอนข้อสงวนในเวลาใดก็ได้ โดยการแจ้งการถอนนั้นแก่เลขานุการสหประชาชาติ ซึ่งจะแจ้งให้รัฐทั้งปวงทราบต่อไป การแจ้งดังกล่าวจะมีผลนับแต่วันที่เลขานุการฯ ได้รับการแจ้งนั้น

ข้อ 52

รัฐภาคีอาจบอกเลิกอนุสัญญานี้ โดยการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังเลขานุการสหประชาชาติ การบอกเลิกจะมีผลหนึ่งปีหลังจากวันที่เลขฯ ได้รับการแจ้งดังกล่าว

ข้อ 53

เลขาธิการสหประชาชาติได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้เก็บรักษานุสนธิสัญญา

ข้อ 54

ต้นฉบับของอนุสนธิสัญญานี้ซึ่งทำไว้เป็นภาษาอาหรับ จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และสเปน มีความถูกต้องเท่าเทียมกันจะเก็บรักษาไว้กับเลขาธิการสหประชาชาติเพื่อเป็นพยานแก่การนี้ ผู้มีอำนาจเต็มที่ลงนามข้างท้ายนี้ซึ่งได้รับมอบอำนาจโดยชอบจากรัฐบาลของตนได้ลงนามในอนุสนธิสัญญานี้

หมายเหตุ

ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสนธิสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child : CRC) โดยการภาคยานุวัติเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2535 และมีผลบังคับใช้กับประเทศไทยเมื่อวันที่ 26 เมษายน พ.ศ. 2535

ประเทศไทยมีข้อสงวนเรื่องสถานะของเด็กผู้ลี้ภัย ซึ่งปรากฏในข้อที่ 22 ของอนุสนธิสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก โดยประเทศไทยยังมิได้รับว่ามีสถานะของผู้ลี้ภัยตามกฎหมายภายในของไทย นอกจากนี้ประเทศไทยไม่ได้เป็นภาคีของอนุสนธิสัญญาว่าด้วยสถานะภาพของผู้ลี้ภัย (Convention Relating to the Status of Refugee) อีกด้วย

พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง การค้าเด็ก การค้าประเวณี และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก

รัฐภาคีแห่งพิธีสารฉบับนี้ พิจารณาว่า เพื่อที่จะให้บรรลุถึงความมุ่งประสงค์ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก และการปฏิบัติตามข้อบทของอนุสัญญาต่อไป โดยเฉพาะข้อ 1 11 21 32 33 34 35 และ 36 จึงเป็นการสมควรที่จะขยายมาตรการที่รัฐภาคีควรดำเนินการเพื่อที่จะประกันการคุ้มครองเด็กจากการค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก

พิจารณาด้วยว่า อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กยอมรับถึงสิทธิของเด็กที่จะได้รับการคุ้มครองจากการแสวงประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และจากการทำงานใดที่หน้าจะเป็นอันตราย หรือที่ขัดขวางรบกวนต่อการศึกษาของเด็ก หรือที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือต่อพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ จิตวิญญาณ ศีลธรรม หรือสังคมของเด็ก

เป็นห่วงกังวลอย่างยิ่งต่อการขนย้ายเด็กระหว่างประเทศที่มีความสำคัญและเพิ่มมากขึ้นเพื่อความมุ่งประสงค์ในการค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก

เป็นห่วงกังวลอย่างยิ่งซึ่งต่อการปฏิบัติอย่างแพร่หลายและต่อเนื่องของการท่องเที่ยวเพื่อการค้าบริการทางเพศ ซึ่งเด็กอยู่ในภาวะอ่อนแอและล่อแหลมต่ออันตรายอย่างยิ่ง เนื่องจากการท่องเที่ยวเพื่อการค้าบริการทางเพศ

เป็นการส่งเสริมโดยตรงต่อการค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก

ยอมรับว่า กลุ่มผู้ที่อยู่ในภาวะอ่อนแอและล่อแหลมต่ออันตรายอย่างยิ่งจำนวนหนึ่งซึ่งรวมทั้งเด็กผู้หญิง อยู่ในภาวะเสี่ยงมากยิ่งขึ้นต่อการถูกแสวงประโยชน์ทางเพศและเด็กผู้หญิงเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในบรรดาผู้ที่ถูกแสวงประโยชน์ทางเพศ

เป็นห่วงกังวลในเรื่องการมีสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็กเพิ่มมากขึ้นในอินเทอร์เน็ตและวิทยาการที่พัฒนาเกิดขึ้นใหม่อื่น ๆ และระลึกถึงการประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยการปราบปรามสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็กในอินเทอร์เน็ต ซึ่งจัดขึ้นที่กรุงเวียนนาในปี ค.ศ. 1999 โดยเฉพาะข้อสรุปของการประชุมที่เรียกร้องให้ถือเป็นความผิดอาญาทั่วโลกในการผลิต การแจกจ่าย การส่งออก การส่งต่อ การนำเข้า การมีไว้ในครอบครองโดยเจตนา และการโฆษณาสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก และเน้นถึงความสำคัญของความร่วมมือที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นและการทำงานร่วมกันระหว่างรัฐบาลทั้งหลายกับอุตสาหกรรมอินเทอร์เน็ต

เชื่อมั่นว่า การจัดการการค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก จะได้รับการอำนวยความสะดวกด้วยการรับเอาแนวทางที่เป็นองค์รวม กล่าวถึงปัจจัยเกี่ยวพัน ซึ่งรวมถึงความด้อยพัฒนา ความยากจน ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ โครงสร้างทางเศรษฐกิจ สังคมที่ไม่เป็นธรรม ครอบครัวยุติธรรมที่บั่นทอนในการปฏิบัติหน้าที่ การขาดการศึกษา การอพยพจาก

ชนบทสู่เมือง การเลือกปฏิบัติทางเพศ พฤติกรรมทางเพศที่ขาดความ
รับผิดชอบของผู้ใหญ่ การปฏิบัติทางวัฒนธรรมที่เป็นอันตราย
ความขัดแย้งกันด้วยกำลังอาวุธ และการลักลอบค้าเด็ก

เชื่อมั่นด้วยว่า ความพยายามที่จะยกระดับความตระหนักของ
สาธารณชนเป็นเรื่องที่จำเป็นเพื่อลดอุปสงค์ของผู้บริโภคในการค้าเด็ก การค้า
ประเวณีเด็กและสื่อลามกที่เกี่ยวข้องกับเด็ก รวมทั้งเชื่อมั่นต่อไปในความสำคัญ
ของการสร้างเสริมการทำงานร่วมกันในระดับโลกของผู้ที่มีบทบาททั้งปวงและ
ความสำคัญของการปรับปรุงการบังคับใช้กฎหมายระดับประเทศให้ดีขึ้น

รับทราบข้อบทรบของตราสารระหว่างประเทศทางกฎหมายที่
เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็ก รวมทั้งอนุสัญญากรุงเฮกว่าด้วยการคุ้มครอง
เด็กและความร่วมมือในเรื่องการรับบุตรบุญธรรมระหว่างประเทศ อนุสัญญา
กรุงเฮกว่าด้วยการดำเนินการทางแพ่งต่อการลักพาเด็กระหว่างประเทศ
อนุสัญญากรุงเฮก ว่าด้วยเขตอำนาจ กฎหมายที่ใช้บังคับ การยอมรับการ
บังคับใช้กฎหมายและความร่วมมือ ในเรื่องความรับผิดชอบของผู้ปกครอง
และมาตรการในการคุ้มครองเด็ก และอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่าง
ประเทศ เลขที่ 182 ว่าด้วยการห้ามและการดำเนินการโดยฉับพลันในการ
ขจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของแรงงานเด็ก

ได้รับการกระตุ้นโดยการสนับสนุนอย่างท่วมท้นต่ออนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความยึดมั่นที่มีอยู่อย่างแพร่หลายที่จะส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของเด็ก

ยอมรับความสำคัญของการปฏิบัติตามข้อบทของแผนปฏิบัติการ เพื่อป้องกันการค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็กและสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก และคำประกาศและวาระปฏิบัติที่ได้รับการรับรองในการประชุมระดับโลกเพื่อต่อต้านการแสวงประโยชน์ทางเพศจากเด็กเพื่อการค้า ซึ่งจัดขึ้น ณ กรุงสต็อกโฮล์ม ระหว่างวันที่ 27 ถึง 31 สิงหาคม ค.ศ. 1996 และข้อตัดสินใจและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ขององค์การระหว่างประเทศเกี่ยวกับเรื่องนี้

คำนึงถึงความสำคัญของค่านิยมทางประเพณีและวัฒนธรรมของแต่ละบุคคลในการคุ้มครองและการพัฒนาอย่างกลมกลืนของเด็กแล้ว

ได้ตกลงกัน ดังนี้

ข้อ 1

รัฐภาคีทั้งหลายจะต้องห้ามการค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็กตามที่ระบุไว้ในพิธีสารนี้

ข้อ 2

เพื่อความมุ่งประสงค์ของพิธีสารฉบับนี้

ก) การค้าเด็ก หมายถึง การกระทำหรือการแลกเปลี่ยนใดที่เด็กถูกส่งมอบโดยบุคคลใดหรือกลุ่มบุคคลใด ไปยังอีกบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลหนึ่ง เพื่อค่าตอบแทนหรือเพื่อประโยชน์ตอบแทนอื่นใด

ข) การค้าประเวณีเด็ก หมายถึง การใช้เด็กในกิจกรรมทางเพศเพื่อค่าตอบแทนหรือผลประโยชน์ตอบแทนในรูปแบบอื่นใด

ค) สื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก หมายถึง การนำเสนอใด โดยวิธีการใดก็ตามที่เด็กเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องในกิจกรรมทางเพศอย่างชัดแจ้ง ทั้งที่เป็นจริงหรือจำลองขึ้นหรือการนำเสนออวัยวะส่วนใดในทางเพศของเด็ก เพื่อความมุ่งประสงค์หลักในทางเพศ

ข้อ 3

1. รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องประกันว่า อย่างน้อย การกระทำและกิจกรรมต่อไปนี้ครอบคลุมอยู่ภายใต้กฎหมายอาญาหรือกฎหมายที่มีโทษทางอาญาอย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะความผิดทั้งหลายเช่นว่านั้น จะกระทำภายในประเทศหรือข้ามชาติ หรือกระทำในลักษณะส่วนบุคคลหรือในลักษณะที่จัดเป็นองค์กร

- (ก) ในกรอบความหมายของการค้าเด็ก ตามนิยามในข้อ 2
- (1) การเสนอ การส่งมอบ หรือการรับไว้ซึ่งเด็ก โดยวิธีการใดก็ตามเพื่อความมุ่งประสงค์ในการ
- ก. แสวงประโยชน์ทางเพศจากเด็ก
 - ข. จัดส่งอวัยวะของเด็กเพื่อผลกำไร
 - ค. นำเด็กมาเพื่อการบังคับใช้แรงงาน
- (2) ความยินยอมที่เกิดจากการถูกชักจูงอย่างไม่เหมาะสม ในฐานะที่เป็นคนกลางในการเจรจาเพื่อการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ซึ่งเป็นการละเมิดตราสารระหว่างประเทศทางกฎหมายในเรื่องการรับบุตรบุญธรรมที่ใช้บังคับอยู่
- ก. การเสนอ การได้มา การจัดหาหรือการจัดให้ซึ่งเด็กเพื่อการค้าประเวณีเด็กตามนิยามในข้อ 2
 - ข. การผลิต การแจกจ่าย การเผยแพร่ การนำเข้า การส่งออก การเสนอ การขาย หรือการครอบครองเพื่อความมุ่งประสงค์ดังกล่าว ซึ่งสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็กตามนิยามในข้อ 2

2. ภายใต้ข้อบทของกฎหมายแห่งชาติของรัฐภาคี จะต้องดำเนินการอย่างเดียวกันกับความพยายามในการลงมือกระทำการใดดังกล่าว และการสมรู้ร่วมคิดหรือการมีส่วนร่วมในการกระทำใดดังกล่าว

3. รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องทำให้ความผิดเช่นว่านั้นลงโทษได้โดยบทลงโทษที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงลักษณะที่ร้ายแรงของความผิดนั้น

4. ภายใต้ข้อบทของกฎหมายแห่งชาติของตน แต่ละรัฐภาคีจะต้องดำเนินมาตรการตามที่เหมาะสมเพื่อกำหนดความรับผิดชอบของนิติบุคคลสำหรับความผิดที่กำหนดไว้ในวรรคที่ 1 ของข้อนี้ภายใต้หลักการทางกฎหมายของรัฐภาคี ความรับผิดชอบเช่นว่านั้นของนิติบุคคลอาจเป็นความรับผิดชอบทางอาญา ทางแพ่ง หรือทางการบริหาร

5. รัฐภาคีทั้งหลายจะต้องดำเนินมาตรการทางกฎหมายและทางการบริหารทั้งปวงที่เหมาะสมเพื่อประกันว่า บุคคลทั้งปวงที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม กระทำการโดยสอดคล้องกับตราสารระหว่างประเทศทางกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่

ข้อ 4

1. รัฐภาคีแต่ละรัฐจะดำเนินมาตรการเช่นว่านั้นตามที่จำเป็น เพื่อกำหนดเขตอำนาจของตนเหนือความผิดทั้งหลายที่กล่าวถึงในข้อ 3 วรรคที่ 1 เมื่อความผิดทั้งหลายนั้นกระทำในดินแดนของตน หรือบนเรือหรืออากาศยานที่จดทะเบียนในรัฐนั้น

2. รัฐภาคีแต่ละรัฐอาจดำเนินมาตรการเช่นว่านั้นตามที่จำเป็นเพื่อกำหนดเขตอำนาจของตนเหนือความผิดทั้งหลายที่กล่าวถึงในข้อ 3 วรรคที่ 1 ในกรณีดังต่อไปนี้

ก) เมื่อผู้ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดเป็นคนชาติของรัฐนั้น หรือเป็นบุคคลผู้มีถิ่นที่อยู่ประจำใน ดินแดนของรัฐนั้น

ข) เมื่อเด็กผู้เป็นเหยื่อเป็นคนชาติของรัฐนั้น

3. รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องดำเนินมาตรการเช่นว่านั้นด้วยตามที่อาจจะจำเป็นเพื่อกำหนดเขตอำนาจ ของตนเหนือความผิดทั้งหลายที่ได้กล่าวถึงข้างต้น เมื่อผู้ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดปรากฏตัวอยู่ในดินแดนของรัฐนั้น และรัฐนั้นไม่ส่งตัวเขาหรือเธอไปยังอีกรัฐภาคีหนึ่งบนพื้นฐานว่าความผิดนั้น ได้กระทำโดยคนชาติของตนคนหนึ่ง

4. พิธีสารฉบับนี้ไม่ได้เป็นการจำกัดเขตอำนาจการดำเนินการทางอาญาใดที่ใช้อยู่ตามกฎหมายภายใน

ข้อ 5

1. ความผิดที่กล่าวถึงในข้อ 3 วรรคที่ 1 จะต้องถือว่ารวมอยู่ในความผิดทั้งหลายที่สามารถส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ในสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนใดที่มีอยู่ระหว่างรัฐภาคี และจะต้องรวมอยู่ในความผิดทั้งหลายที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้ในสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนทุกฉบับที่ได้จัดทำขึ้นระหว่างกันในเวลาต่อมาตามเงื่อนไขที่ได้ระบุไว้ในสนธิสัญญาเช่นว่านั้น

2. หากรัฐภาคีที่กำหนดให้การส่งผู้ร้ายข้ามแดนขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของการมีอยู่ของสนธิสัญญาได้รับ คำร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดนจากอีกรัฐภาคีหนึ่ง ซึ่งไม่มีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกัน รัฐนั้นอาจพิจารณาว่าพิธีสารฉบับนี้เป็นพื้นฐานทางกฎหมายสำหรับการส่งผู้ร้ายข้ามแดนในส่วนตัวที่เกี่ยวกับความผิดเช่นว่านั้น การส่งผู้ร้ายข้ามแดนจะต้องขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ระบุไว้ในกฎหมายของรัฐที่ได้รับการร้องขอ

3. รัฐภาคีทั้งหลายที่มีได้กำหนดให้การส่งผู้ร้ายข้ามแดนขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของการมีอยู่ของสนธิสัญญา จะต้องยอมรับความผิดเช่นว่านั้นเป็นความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างกันได้ภายใต้เงื่อนไขที่ระบุไว้ในกฎหมายของรัฐที่ได้รับการร้องขอ

4. เพื่อความมุ่งประสงค์ของการส่งผู้ร้ายข้ามแดนระหว่างรัฐภาคีทั้งหลาย ความผิดเช่นว่านั้นจะต้องได้รับการปฏิบัติเสมือนว่าความผิดนั้นไม่

เพียงแต่ได้กระทำในสถานที่ที่ความผิดเหล่านั้นเกิด แต่ยังได้กระทำในดินแดนของรัฐที่จะต้องกำหนดเขตอำนาจตามข้อ 4 ด้วย

5. หากคำร้องขอเพื่อส่งผู้ร้ายข้ามแดน ได้ทำขึ้นโดยเกี่ยวกับความผิดที่กำหนดรายละเอียดไว้ในข้อ 3 วรรคที่ 1 และรัฐที่ได้รับการร้องขอไม่หรือจะไม่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนบนฐานเรื่องสัญชาติของผู้กระทำผิด รัฐนั้นจะต้องดำเนินมาตรการที่เหมาะสมในการยื่นเสนอคดีต่อเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจของตนเพื่อความมุ่งประสงค์ในการฟ้องร้องดำเนินคดี

ข้อ 6

1. รัฐภาคีทั้งหลายจะต้องรับดำเนินการให้กับรัฐภาคีอีกรัฐหนึ่งซึ่งมาตรการให้ความช่วยเหลืออย่างมากที่สุด ซึ่งเกี่ยวข้องกับการสืบสวน สอบสวน หรือกระบวนการทางอาญา หรือกระบวนการส่งผู้ร้ายข้ามแดนที่ร้องขอในเรื่องเกี่ยวข้องกับความผิดที่กำหนดไว้ในข้อ 3 วรรคที่ 1 รวมทั้งความช่วยเหลือในการให้ได้มาซึ่งหลักฐาน ด้วยการดำเนินการตามอำนาจของตนที่จำเป็นสำหรับการดำเนินกระบวนการนั้น

2. รัฐภาคีทั้งหลายจะต้องดำเนินมาตรการตามพันธกรณีของตนภายใต้วรรคที่ 1 ของข้อนี้โดยสอดคล้องกับสนธิสัญญาใด หรือความตกลงอื่นว่าด้วยความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางกฎหมาย ที่อาจมีอยู่ระหว่างกัน ในกรณีที่ไม่มีสนธิสัญญาหรือความตกลงเช่นนั้น รัฐภาคีทั้งหลายจะต้อง

รับดำเนินการให้กับรัฐภาคีอีกรัฐหนึ่ง ซึ่งการให้ความช่วยเหลือโดยสอดคล้องกับกฎหมายภายในของตน

ข้อ 7

ภายใต้ข้อบทของกฎหมายภายในแห่งชาติของตน รัฐภาคีทั้งหลายจะต้อง

ก) ดำเนินมาตรการเพื่อจัดให้มีการยึดและริบทรัพย์สินตามที่เห็นเหมาะสม สำหรับ

(1) สิ่งของ เช่น วัสดุ ทรัพย์สิน และอุปกรณ์เครื่องมืออื่นใดที่ใช้ในการกระทำความผิดหรืออำนวยความสะดวกในการกระทำความผิด ภายใต้พิธีสารฉบับนี้

(2) รายได้จากความผิดเช่นว่านั้น

ข) ดำเนินการตามคำร้องขอจากรัฐภาคีอีกรัฐหนึ่ง เพื่อยึดหรือริบสิ่งของ หรือรายได้ที่กล่าวถึงในอนุวรรค (ก) (1) และ (2)

ค) ดำเนินมาตรการทั้งหลายที่มุ่งไปสู่การปิดโดยชั่วคราวหรือถาวรซึ่งสถานที่ที่ใช้ในการกระทำความผิดเช่นว่านั้น

ข้อ 8

1. รัฐภาคีทั้งหลายจะต้องรับรองมาตรการที่เหมาะสมเพื่อคุ้มครองสิทธิและผลประโยชน์ของเด็กที่เป็นเหยื่อของการปฏิบัติที่ต้องห้ามภายใต้พิธีสารฉบับนี้ในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยเฉพาะ โดย

ก) การยอมรับความอ่อนแอและล่อแหลมต่ออันตรายของเด็กผู้เป็นเหยื่อ และการปรับเปลี่ยนกระบวนการวิธีพิจารณาคดี เพื่อยอมรับความจำเป็นเป็นพิเศษของเด็กเหล่านั้น รวมทั้งความจำเป็นเป็นพิเศษของเด็กเหล่านั้นในฐานะพยาน

ข) การแจ้งให้เด็กผู้เป็นเหยื่อทราบถึงสิทธิ บทบาทของตน และขอบเขต ระยะเวลาและความคืบหน้าของกระบวนการดำเนินคดีและการจัดการกับคดีของเด็กผู้เป็นเหยื่อเหล่านั้น

ค) การอนุญาตให้ทัศนะ ความต้องการ และความห่วงกังวลของเด็กผู้เป็นเหยื่อ ได้รับการนำเสนอ และได้รับการพิจารณาในกระบวนการดำเนินคดี ซึ่งผลประโยชน์ส่วนตัวของเด็กเหล่านั้นได้รับผลกระทบ ในลักษณะที่สอดคล้องกับระเบียบวิธีพิจารณาคดีของกฎหมายแห่งชาติ

ง) การจัดให้มีการบริการสนับสนุนตามความเหมาะสมแก่เด็กผู้เป็นเหยื่อตลอดกระบวนการทางกฎหมาย

จ) การคุ้มครองตามความเหมาะสมต่อความเป็นส่วนตัวและตัวตนของเด็กผู้เป็นเหยื่อและการดำเนินมาตรการที่สอดคล้องกับกฎหมายแห่งชาติ เพื่อหลีกเลี่ยงการแพร่กระจายข้อสนเทศอย่างไม่เหมาะสมที่อาจนำไปสู่การละเมิดตัวตนของเด็กผู้เป็นเหยื่อ

ฉ) การจัดให้มีความปลอดภัยสำหรับเด็กผู้เป็นเหยื่อ ในกรณีที่เหมาะสม รวมทั้งความปลอดภัยของครอบครัวและพยานที่กระทำการในนามของเด็กผู้เป็นเหยื่อเหล่านั้นจากการถูกข่มขู่และการแก้แค้น

ช) การหลีกเลี่ยงความล่าช้าโดยไม่จำเป็นในการจัดการกับคดีและในการดำเนินการตามคำสั่งหรือคำพิพากษาที่ทำให้มีการชดเชยค่าเสียหายแก่เด็กผู้เป็นเหยื่อ

2. รัฐภาคีทั้งหลายจะต้องประกันว่า ความไม่ชัดเจนในเรื่องของอายุที่แท้จริงของเด็กผู้เป็นเหยื่อ จะไม่กีดกันการเริ่มต้นของการสืบสวนสอบสวนทางอาญา รวมทั้งการสืบสวนสอบสวนที่มุ่งไปสู่การกำหนดอายุของผู้เป็นเหยื่อด้วย

3. รัฐภาคีทั้งหลายจะต้องประกันว่า ในการปฏิบัติตามระบบความยุติธรรมทางอาญาต่อเด็กผู้เป็นเหยื่อจากความผิดที่กำหนดรายละเอียดไว้ในพิธีสารฉบับนี้ ผลประโยชน์สูงสุดของเด็กจะต้องเป็นข้อพิจารณาเบื้องต้นก่อนสิ่งใด

4. รัฐภาคีทั้งหลายจะต้องดำเนินมาตรการ เพื่อประกันว่าจะมีการฝึกรอบรมที่เหมาะสม โดยเฉพาะการฝึกรอบรมทางด้านกฎหมายและด้านจิตวิทยาแก่บุคคลผู้ทำงานกับผู้ตกเป็นเหยื่อจากความผิดที่ห้ามไว้ภายใต้พิธีสารฉบับนี้

5. รัฐภาคีทั้งหลายจะต้องรับรองมาตรการ ในกรณีที่เหมาะสม เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยและบูรณภาพของบุคคลและ/หรือองค์การที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและ/หรือคุ้มครองและฟื้นฟูผู้เป็นเหยื่อจากความผิด เช่นว่านั้น

6. ไม่มีสิ่งใดในข้อนี้ จะได้รับการตีความให้เกิดผลกระทบหรือไม่สอดคล้องกับสิทธิของผู้ต้องหาเพื่อให้ได้รับการพิจารณาคดีอย่างยุติธรรมและเป็นกลาง

ข้อ 9

1. รัฐภาคีทั้งหลายจะต้องรับรองหรือสร้างเสริม ปฏิบัติและเผยแพร่กฎหมาย มาตรการทางการบริหาร นโยบายและโครงการทางสังคมเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความผิดตามที่กล่าวถึงในพิธีสารนี้ จะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษเพื่อคุ้มครองเด็กผู้ซึ่งอ่อนแอและล่อแหลมต่ออันตรายอย่างยิ่งจากความผิดเช่นว่านั้น

2. รัฐภาคีทั้งหลายจะต้องส่งเสริมความตระหนักของสาธารณชน โดยรวม รวมทั้งเด็กโดยผ่านข้อเสนอเทศด้วยวิธีการที่ทั้งปวงที่เหมาะสม การศึกษาและการฝึกอบรม เกี่ยวกับมาตรการป้องกันและผลกระทบที่เป็นอันตรายของความผิดที่อ้างถึงในพิธีสารนี้ ในการดำเนินการเพื่อในบรรดัพันธกรณีภายใต้ข้อบทนี้ รัฐภาคีทั้งหลายจะกระตุ้นส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กและเด็กผู้เป็นเหยื่อในโครงการด้านข้อเสนอเทศ การศึกษาและการฝึกอบรมเช่นว่านั้น รวมทั้งในระดับระหว่างประเทศด้วย

3. รัฐภาคีทั้งหลายจะดำเนินมาตรการทั้งปวงที่สามารถกระทำได้ด้วย ความมุ่งหมายในการประกันความช่วยเหลือที่เหมาะสมทั้งปวงแก่ผู้เป็นเหยื่อจากความผิดเช่นว่า รวมทั้งการกลับคืนสู่สังคมและการฟื้นฟูทางร่างกาย และจิตใจอย่างเต็มที่ของบุคคลเหล่านั้น

4. รัฐภาคีทั้งหลายจะประกันว่า เด็กทั้งปวงผู้เป็นเหยื่อจากความผิดที่ได้กำหนดรายละเอียดไว้ในพิธีสารนี้ มีโอกาสที่จะใช้กระบวนการดำเนินการอย่างเพียงพอที่จะเรียกร้องให้มีการชดใช้สำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้นจากผู้ที่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายโดยไม่การเลือกปฏิบัติ

5. รัฐภาคีทั้งหลายจะต้องดำเนินมาตรการที่เหมาะสมที่มีจุดมุ่งหมายในการห้ามอย่างมีประสิทธิภาพ ในการผลิต และแพร่กระจายวัสดุที่โฆษณาความผิดที่ได้กำหนดรายละเอียดไว้ในพิธีสารฉบับนี้

ข้อ 10

1. รัฐภาคีทั้งหลายจะต้องดำเนินขั้นตอนทั้งปวงที่จำเป็นเพื่อสร้างเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยความตกลงพหุภาคี ระดับภูมิภาคและทวิภาคี เพื่อการป้องกัน การติดตาม การสืบสวนสอบสวนการฟ้องร้อง ดำเนินคดีและการลงโทษบุคคลที่ต้องรับผิดชอบต่อการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก สื่อลามกอนาจารที่เกี่ยวข้องกับเด็ก และการท่องเที่ยวที่ใช้เด็กเพื่อการบริการทางเพศ รัฐภาคีทั้งหลายจะส่งเสริมความร่วมมือและประสานงานระหว่างประเทศ ระหว่างหน่วยงานองค์กรเอกชนในระดับประเทศและระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศด้วย

2. รัฐภาคีทั้งหลายจะต้องส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อความช่วยเหลือแก่เด็กผู้เป็นเหยื่อในการฟื้นฟูทั้งทางร่างกายและจิตใจ การคืนสู่สังคมและการกลับคืนถิ่นอาศัย

3. รัฐภาคีทั้งหลายจะต้องส่งเสริมการสร้างเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อจัดการแก้ไขสาเหตุรากฐาน เช่น ความยากจนและความด้อยพัฒนา ที่มีส่วนก่อให้เกิดความอ่อนแอและล่อแหลมต่ออันตรายของเด็กต่อการค้าเด็ก การค้าประเวณีเด็ก สื่อลามกที่เกี่ยวข้องกับเด็ก และการท่องเที่ยวที่ใช้เด็กเพื่อการบริการทางเพศ

4. รัฐภาคีทั้งหลายที่อยู่ในฐานะที่จะกระทำได้จะต้องจัดสรรความช่วยเหลือทางการเงิน ทางวิชาการ หรือความช่วยเหลืออื่นที่ผ่านโครงการพหุภาคี ภูมิภาค ทวิภาคี หรือโครงการอื่นที่มีอยู่แล้ว

ข้อ 11

ไม่มีสิ่งใดในพิธีสารนี้จะมีผลกระทบต่อข้อบทใดที่ชักนำไปสู่การ
บรรลुซึ่งสิทธิของเด็กที่มากกว่าและที่อาจมีอยู่ใน

ก) กฎหมายของรัฐภาคี

ข) กฎหมายระหว่างประเทศที่มีผลใช้บังคับกับรัฐภาคีนั้น

ข้อ 12

1. รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องเสนอรายงานต่อคณะกรรมการว่าด้วย
สิทธิเด็กภายในสองปีหลังจากการมีผลใช้บังคับของพิธีสารฉบับนี้ต่อรัฐภาคีนี้
โดยให้ข้อเสนอเทศที่ครบถ้วนว่าด้วยมาตรการที่รัฐได้ดำเนินการ เพื่อปฏิบัติตาม
ข้อบทของพิธีสารนี้

2. ภายหลังกการเสนอรายงานที่ครบถ้วน รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้อง
รวบรวมไว้ในรายงานที่รัฐได้เสนอต่อคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิเด็ก ตามข้อ 44
ของอนุสัญญา ซึ่งข้อเสนอเทศเพิ่มเติมใด ๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพิธีสารนี้
รัฐภาคีอื่น ๆ ของพิธีสารนี้จะเสนอรายงานทุก ๆ 5 ปี

3. คณะกรรมการว่าด้วยสิทธิเด็กอาจร้องขอข้อเสนอเทศเพิ่มเติมจาก
รัฐภาคีทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามพิธีสารนี้

ข้อ 13

1. พิธีสารฉบับนี้เปิดให้มีการลงนามโดยรัฐใดที่เป็นภาคีอนุสัญญาฯ หรือได้ลงนามในอนุสัญญาฯ

2. พิธีสารฉบับนี้ต้องได้รับการให้สัตยาบันและเปิดให้มีการภาคยานุวัติโดยรัฐใด ๆ ที่เป็นภาคีของอนุสัญญาฯ หรือได้ลงนามในอนุสัญญาฯ สัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารจะเก็บรักษาไว้กับเลขาธิการสหประชาชาติ

ข้อ 14

1. พิธีสารฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับสามเดือนภายหลังการมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับที่สิบ

2. สำหรับรัฐภาคีแต่ละรัฐที่ให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติต่อพิธีสารฉบับนี้ภายหลังการมีผลใช้บังคับของพิธีสาร พิธีสารฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับหนึ่งเดือนภายหลังจากวันที่มีการมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารของรัฐนั้น

ข้อ 15

1. รัฐภาคีใดอาจถอนตัวจากพิธีสารฉบับนี้ได้ในทุกเวลา โดยการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังเลขาธิการสหประชาชาติ ผู้ซึ่งจะต้องแจ้งให้รัฐภาคีอื่น ๆ ของอนุสัญญาฯ และรัฐทั้งปวงที่ได้ลงนามในอนุสัญญาฯ ทราบภายหลังจากนั้น การถอนตัวจะมีผลหนึ่งปีหลังจากวันที่เลขาธิการฯ ได้รับการแจ้ง

2. การถอนตัวเช่นว่านั้นจะไม่มีผลเป็นการปลดปล่อยรัฐภาคีจากพันธกรณีภายใต้พิธีสารฉบับนี้ ในกรณีที่มีกระทำความคิดใดเกิดขึ้นก่อนวันที่การถอนตัวจะมีผล ทั้งการถอนตัวเช่นว่านั้นจะไม่มีผลกระทบในทางใดต่อการพิจารณาที่ยังคงดำเนินอยู่ในเรื่องใดที่อยู่ภายใต้การพิจารณาของคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิเด็กแล้ว ก่อนวันที่การถอนตัวจะมีผล

ข้อ 16

1. รัฐภาคีใดอาจเสนอข้อแก้ไขและยื่นต่อเลขาธิการสหประชาชาติ จากนั้นเลขาธิการฯ จะต้องส่งข้อแก้ไขที่เสนอมาแก่รัฐภาคีทั้งหลายพร้อมทั้งคำร้องขอที่รัฐภาคี ระบุว่า รัฐภาคีนั้นเห็นชอบให้จัดการประชุมรัฐภาคีเพื่อวัตถุประสงค์ในการพิจารณาและลงคะแนนเสียงต่อข้อเสนอแนะหรือไม่ ในกรณีที่ภายในสี่เดือนนับจากวันที่ได้แจ้งข้อเสนอเช่นว่านั้น มีรัฐภาคีจำนวนอย่างน้อยที่สุดหนึ่งในสามเห็นชอบกับการจัดประชุมเช่นว่านั้น เลขาธิการสหประชาชาติจะจัดให้มีการประชุมภายใต้การอุปถัมภ์ของสหประชาชาติ ข้อแก้ไขใด ๆ ที่รับรองโดยรัฐภาคีส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมและลงคะแนนเสียงในที่ประชุมจะต้องเสนอต่อสมัชชาสหประชาชาติเพื่อให้ความเห็นชอบ

2. ข้อแก้ไขที่ได้รับการรับรองตามวรรคที่ 1 ของข้อนี้ จะมีผลบังคับใช้เมื่อได้รับความเห็นชอบโดยสมัชชาสหประชาชาติ และได้รับการยอมรับด้วยคะแนนเสียงข้างมากจำนวนสองในสามของรัฐภาคี

3. เมื่อข้อแก้ไขมีผลบังคับใช้ ข้อแก้ไขนี้จะมีผลผูกพันแก่รัฐภาคีทั้งหลายที่ให้การยอมรับ รัฐภาคีอื่นจะยังคงผูกพันตามข้อบทของพิธีสารฉบับนี้และข้อแก้ไขอื่น ๆ ก่อนหน้านั้น ที่รัฐภาคีเหล่านั้นได้ยอมรับแล้ว

ข้อ 17

1. พิธีสารฉบับนี้ ซึ่งตัวบทภาษาอาหรับ จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และสเปนมีความถูกต้องเท่าเทียมกัน จะเก็บรักษาไว้ ณ หอเก็บเอกสารของสหประชาชาติ

2. เลขานุการสหประชาชาติจะต้องจัดส่งสำเนารับรองถูกต้องของพิธีสารฉบับนี้ให้แก่รัฐภาคีทั้งปวงของอนุสัญญาฯ และรัฐทั้งปวงที่ได้ลงนามในอนุสัญญาฯ

หมายเหตุ

ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง การขายเด็ก การค้าประเวณี และสื่อลามกเกี่ยวกับเด็ก (Optional Protocol to the CRC on the sale of children, child prostitution and child pornography) โดยการภาคยานุวัติ เมื่อวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2549 และมีผลบังคับใช้กับประเทศไทยเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2549

พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง ความเกี่ยวพันของเด็กในความขัดแย้งกันด้วยอาวุธ

รัฐภาคีแห่งพิธีสารฉบับนี้ได้รับการกระตุ้น โดยการสนับสนุนอย่างท่วมท้นต่ออนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความยึดมั่นที่มีอยู่อย่างแพร่หลายเพื่อมุ่งมั่นไปสู่การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็ก

เน้นย้ำว่า สิทธิของเด็กต้องการการคุ้มครองเป็นพิเศษ และเรียกร้องให้มีการปรับปรุงสถานการณ์ของเด็กให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปราศจากการแบ่งแยก รวมทั้งพัฒนาการและการศึกษาของเด็กภายใต้สันติภาพและความมั่นคง

มีความเศร้าสลดใจในเรื่องผลกระทบที่เป็นอันตรายอย่างแพร่หลายจากความขัดแย้งกันด้วยอาวุธ ที่มีต่อเด็ก และผลที่เกิดตามมาในระยะยาวที่มีต่อสันติภาพ ความมั่นคงและการพัฒนาที่ถาวร

ประณามการใช้เด็กเป็นเป้าในสถานการณ์ความขัดแย้งกันด้วยอาวุธและการโจมตี โดยตรงต่อวัตถุ ที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ รวมทั้งสถานที่ทั้งหลายที่โดยทั่วไปมีเด็กอยู่เป็นจำนวนมาก เช่น โรงเรียนและโรงพยาบาล

รับทราบการรับรองธรรมนูญกรุงโรมว่าด้วยศาลอาญาระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่ธรรมนูญนั้นให้อาชญากรรมสงครามรวมถึง

การเกณฑ์ หรือการกำหนดให้เด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี หรือการใช้เด็กเหล่านั้น ให้มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการสู้รบในความขัดแย้งกันด้วยอาวุธทั้งระหว่าง ประเทศ และที่ไม่ใช่ระหว่างประเทศด้วย

จึงพิจารณาว่า เพื่อสร้างเสริมการปฏิบัติตามสิทธิที่ได้ยอมรับใน อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กต่อไป มีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มการคุ้มครองเด็ก จากการเข้าไปเกี่ยวพันในความขัดแย้งกันด้วยอาวุธ

รับทราบว่า ข้อ 1 ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กระบุว่า เพื่อความ มุ่งประสงค์ของอนุสัญญานั้นเด็กหมายถึง มนุษย์ทุกคนที่อายุต่ำกว่า 18 ปี เว้นแต่จะบรรลุนิติภาวะก่อนหน้านั้นตามกฎหมายที่ใช้บังคับแก่เด็กนั้น

เชื่อว่า พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาที่เพิ่มอายุของบุคคลที่อาจ ได้รับการคัดเลือกเข้าสู่กองทัพและ การเข้ามีส่วนร่วมในการสู้รบจะมีส่วน ช่วยอย่างมีประสิทธิภาพที่จะปฏิบัติตามหลักการที่ผลประโยชน์สูงสุดของเด็ก เป็นข้อพิจารณาก่อนสิ่งอื่นในทุกการกระทำที่เกี่ยวข้องกับเด็ก

รับทราบว่า การประชุมระหว่างประเทศของกาชาดสากลและสภา ซีกวงเดือนแดงครั้งที่ 26 เมื่อเดือนธันวาคม ค.ศ. 1995 เสนอแนะว่า นอกเหนือจากสิ่งอื่น ให้คุ้มครองในความขัดแย้งดำเนินการทุกขั้นตอนที่เป็นไป ได้เพื่อให้มั่นใจว่า เด็กที่อายุต่ำกว่า 18 ปี จะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสู้รบ

แสดงความยินดีต่อการรับรองโดยเอกฉันท์ ซึ่งอนุสัญญาองค์การ
แรงงานระหว่างประเทศเลขที่ 182 ว่าด้วยการห้ามและการกระทำโดยทันที
เพื่อขจัดรูปแบบที่เลวร้ายที่สุดของแรงงานเด็ก เมื่อเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1999
ซึ่งนอกเหนือจากสิ่งอื่น ยังห้ามการคัดเลือกโดยการใช้กำลังหรือการบังคับ
เพื่อการใช้เด็กในความขัดแย้งกันด้วยอาวุธ

ประณามด้วยความวิตกกังวลอย่างยิ่งที่สุดต่อการคัดเลือก การ
ฝึกอบรมและการใช้เด็ก ทั้งภายในและข้ามเขตแดนประเทศในการสู้รบ โดย
กลุ่มกองกำลังติดอาวุธที่ไม่ใช่กองทัพของรัฐรับว่าเป็นความรับผิดชอบของ
บุคคลเหล่านั้นผู้ซึ่งคัดเลือก ฝึกอบรมและใช้เด็กเพื่อการนี้

ระลึกว่า เป็นพันธกรณีของแต่ละฝ่ายในความขัดแย้งกันด้วยอาวุธที่
จะปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยมนุษยธรรม

เน้นว่า พิธีสารฉบับนี้ไม่มีผลกระทบต่อความมุ่งประสงค์และ
หลักการที่อยู่ในกฎบัตรของสหประชาชาติ รวมทั้งข้อที่ 51 และบรรทัดฐานที่
เกี่ยวข้องของกฎหมายด้านมนุษยธรรม

คำนึงถึงว่า สภาวะของสันติภาพและความมั่นคงบนพื้นฐานของ
ความเคารพอย่างเต็มที่ต่อความมุ่งประสงค์และหลักการที่อยู่ในกฎบัตรนั้น
และการให้ความยอมรับต่อตราสารทางด้านสิทธิมนุษยชนที่ใช้บังคับอยู่ เป็น
สิ่งจำเป็นอย่างยิ่งยวดต่อการคุ้มครองเด็กอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ในช่วงระหว่างความขัดแย้งกันด้วยอาวุธและการยึดครองของต่างชาติ

ยอมรับ ความจำเป็นเป็นพิเศษของเด็กเหล่านั้น ผู้ซึ่งอยู่ในภาวะ
อ่อนแอและล่อแหลมเป็นอย่างยิ่ง ต่อการถูกคัดเลือกหรือถูกใช้ในการสู้
รบที่ขัดกับพิธีสารฉบับนี้ เนื่องมาจากสถานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม หรือ
เพศของเด็กเหล่านั้น

คำนึงถึง ความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาในเรื่องสาเหตุพื้นฐานทาง
เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของความเกี่ยวพันของเด็กในความขัดแย้งกัน
ด้วยอาวุธ

เชื่อมั่น ในความจำเป็นที่จะต้องสร้างเสริมความร่วมมือระหว่าง
ประเทศในการปฏิบัติตามพิธีสาร ฉบับนี้ ร่วมทั้งการฟื้นฟูสมรรถภาพทาง
ร่างกายและจิตใจ และบูรณาการทางสังคมของเด็กที่เป็นเหยื่อของความ
ขัดแย้งด้วยอาวุธ

กระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาคม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็ก
และเด็กที่เป็นเหยื่อในการเผยแพร่โครงการข้อเสนอแนะและด้านการศึกษาที่
เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพิธีสารนี้

ได้ตกลงกันดังนี้

ข้อ 1

รัฐภาคีทั้งหลายจะดำเนินมาตรการที่สามารถกระทำได้ทั้งปวงเพื่อประกันว่า สมาชิกของกองทัพของตน ซึ่งอายุไม่ถึง 18 ปี จะไม่มีส่วนร่วมโดยตรงในการสู้รบ

ข้อ 2

รัฐภาคีทั้งหลายจะประกันว่า บุคคลที่อายุไม่ถึง 18 ปี จะไม่ถูกคัดเลือกโดยการบังคับให้เข้าร่วมในกองทัพของตน

ข้อ 3

1. รัฐภาคีทั้งหลายจะเพิ่มเกณฑ์อายุขั้นต่ำ สำหรับการคัดเลือกบุคคลโดยสมัครใจเพื่อเข้าร่วมในกองทัพแห่งชาติของตนจากที่กำหนดไว้ในข้อ 38 วรรค 3 ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก โดยคำนึงถึงหลักการที่อยู่ในข้อ นั้น และโดยยอมรับว่า ภายใต้อนุสัญญาฯ บุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปี จะได้รับการคุ้มครองเป็นพิเศษ

2. รัฐภาคีแต่ละรัฐจะมอบคำประกาศที่มีลักษณะผูกพันเมื่อให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติต่อพิธีสารฉบับนี้ ซึ่งกำหนดอายุขั้นต่ำที่รัฐนั้นจะอนุญาตให้บุคคลรับการคัดเลือกโดยสมัครใจเข้าร่วมกองทัพแห่งชาติของตน และคำอธิบายของการพิทักษ์ความปลอดภัยที่รัฐได้รับรองเพื่อประกันว่าการคัดเลือกเช่นนั้น ไม่ได้เป็นการใช้กำลังบังคับ หรือเป็นการบีบคั้น

3. รัฐภาคีทั้งหลายที่อนุญาตให้มีการคัดเลือกเข้าร่วมกองทัพแห่งชาติของตนโดยสมัครใจด้วยเกณฑ์อายุต่ำกว่า 18 ปี จะคงไว้ซึ่งการพิทักษ์ความปลอดภัยเพื่อประกันว่าอย่างน้อยที่สุด

ก) การคัดเลือกเช่นนั้นเป็นไปด้วยความสมัครใจอย่างแท้จริง

ข) การคัดเลือกเช่นนั้น ดำเนินไปด้วยความยินยอมของบิดามารดาของบุคคลดังกล่าว หรือของผู้ปกครองตามกฎหมาย ซึ่งได้รับการแจ้งข้อมูลแล้ว

ค) บุคคลผู้นั้นได้รับแจ้งข้อมูลอย่างเต็มที่ถึงภาระหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ทางทหารเช่นนั้น

ง) บุคคลผู้นั้นให้ข้อพิสูจน์ที่เชื่อถือได้เกี่ยวกับอายุก่อนที่จะได้รับให้เข้าปฏิบัติหน้าที่ทางทหารของชาติ

4. รัฐภาคีแต่ละรัฐอาจสร้างเสริมคำประกาศของตนในเวลาใด ๆ โดยการแจ้งให้มีผลดังกล่าวต่อเลขาธิการสหประชาชาติ ผู้ซึ่งจะต้องแจ้งให้รัฐภาคีทั้งปวงทราบ การแจ้งเช่นว่าให้มีผลในวันที่เลขาธิการสหประชาชาติได้รับการแจ้งนั้น

5. ข้อกำหนดที่จะเพิ่มอายุตามวรรคที่ 1 ของข้อนี้ไม่ใช้บังคับกับโรงเรียนที่ดำเนินการโดย หรือ อยู่ภายใต้การควบคุมของกองทัพของรัฐภาคีทั้งหลาย เพื่อให้เป็นไปตามข้อ 28 และ 29 ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

ข้อ 4

1. กลุ่มกองกำลังติดอาวุธที่ไม่ใช่กองทัพของรัฐไม่ควรคัดเลือกหรือใช้บุคคลที่อายุต่ำกว่า 18 ปี ในการสู้รบไม่ว่าภายใต้สภาวะกรณีใด ๆ
2. รัฐภาคีทั้งหลายจะต้องดำเนินมาตรการที่พึงประสงค์ที่สามารถกระทำได้ เพื่อป้องกันการคัดเลือกและการใช้เช่นนั้น รวมทั้งการรับรองมาตรการทางกฎหมายที่จำเป็นที่จะห้ามและกำหนดให้การกระทำเช่นว่าเป็นความผิดอาญา
3. การบังคับใช้ข้อนี้จะไม่กระทบต่อสถานะทางกฎหมายของฝ่ายใดในความขัดแย้งกันด้วยอาวุธ

ข้อ 5

ไม่มีสิ่งใดในพิธีสารฉบับนี้ที่จะได้รับการพิจารณาตีความเป็นการห้ามใช้ข้อบทในกฎหมายของรัฐภาคีหรือในตราสารระหว่างประเทศ และกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยมนุษยธรรมที่เอื้อต่อการบรรลุซึ่งสิทธิเด็กที่มากกว่า

ข้อ 6

1. รัฐภาคีแต่ละรัฐจะดำเนินมาตรการที่จำเป็นทางกฎหมายทางการบริหารและมาตรการอื่น ๆ เพื่อประกันการปฏิบัติตามและการใช้บังคับที่มีประสิทธิภาพของข้อบทของพิธีสารนี้ภายในขอบเขตอำนาจของตน

2. รัฐภาคีทั้งหลายจะดำเนินการที่จะทำให้หลักการและข้อบทของพิธีสารนี้เป็นที่รับทราบโดยกว้างขวางและได้รับการส่งเสริมโดยวิธีการที่เหมาะสมแก่ผู้ใหญ่และเด็กเช่นเดียวกัน

3. รัฐภาคีทั้งหลายจะดำเนินมาตรการที่พึงประสงค์ที่สามารถจะกระทำได้เพื่อประกันว่า บุคคลภายใต้เขตอำนาจของตนซึ่งได้รับการคัดเลือกหรือถูกใช้ในการสู้รบที่ขัดกับพิธีสารฉบับนี้ จะได้รับการสลายกำลังไปหรือมิฉะนั้นจะได้รับการปลดประจำการ ในกรณีจำเป็น รัฐภาคีทั้งหลายจะให้ความช่วยเหลือที่พึงประสงค์ที่เหมาะสมแก่บุคคลเหล่านั้น สำหรับการฟื้นฟูทางร่างกาย และจิตใจและการกลับคืนสู่สังคมของบุคคลเหล่านั้น

ข้อ 7

1. รัฐภาคีทั้งหลายจะร่วมมือในการปฏิบัติตามพิธีสารฉบับนี้ รวมทั้งในการป้องกันกิจกรรมใด ๆ ที่ขัดต่อพิธีสาร และร่วมมือในการฟื้นฟูและการกลับคืนสู่สังคมของบุคคลซึ่งเป็นเหยื่อของการกระทำที่ขัดต่อพิธีสาร รวมทั้งโดยผ่านความร่วมมือด้านวิชาการและความช่วยเหลือทางการเงิน ความช่วยเหลือและความร่วมมือเช่นว่านั้นจะดำเนินการโดยการหารือกับรัฐภาคีทั้งหลายที่มีส่วนเกี่ยวข้องและองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

2. รัฐภาคีทั้งหลายที่อยู่ในฐานะที่จะดำเนินการดังกล่าว จะต้องให้ความช่วยเหลือเช่นว่านั้นโดยผ่านโครงการที่มีอยู่ในระดับพหุภาคี ทวิภาคี

หรือโครงการอื่น ๆ หรือนอกเหนือจากสิ่งอื่นโดยผ่านกองทุนบริจาค โดยสมัครใจที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายของสมาชิกสหประชาชาติ

ข้อ 8

1. รัฐภาคีแต่ละรัฐจะต้องเสนอรายงานต่อคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิเด็กภายในสองปีหลังจากการมีผลใช้บังคับของพิธีสารฉบับนี้ต่อรัฐภาคนั้น โดยให้ข้อเสนอแนะที่ครบถ้วนว่าด้วยมาตรการที่รัฐได้ดำเนินการเพื่อปฏิบัติตามข้อบทของพิธีสาร รวมทั้งมาตรการที่ดำเนินการเพื่อปฏิบัติตามข้อบทว่าด้วยการมีส่วนร่วมและการคัดเลือก

2. ภายหลังจากการเสนอรายงานที่ครบถ้วน รัฐภาคีแต่ละรัฐจะรวบรวมไว้ในรายงานที่รัฐได้เสนอต่อคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิเด็กตามข้อ 44 ของอนุสัญญาฯ ซึ่งข้อเสนอแนะเพิ่มเติมใด ๆ ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพิธีสาร รัฐภาคีอื่น ๆ ของพิธีสารจะเสนอรายงานทุก ๆ ห้าปี

3. คณะกรรมการว่าด้วยสิทธิเด็กอาจร้องขอข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากรัฐภาคีทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามพิธีสารนี้

ข้อ 9

1. พิธีสารนี้เปิดให้มีการลงนามโดยรัฐใด ที่เป็นภาคีอนุสัญญาฯ หรือได้ลงนามในอนุสัญญาฯ

2. พิธีสารฉบับนี้ต้องได้รับการให้สัตยาบันและเปิดให้มีการภาคยานุวัติโดยรัฐใด ๆ สัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารจะเก็บรักษาไว้กับเลขาธิการสหประชาชาติ

3. เลขาธิการสหประชาชาติในฐานะผู้เก็บรักษาสันธิสัญญาและพิธีสาร จะต้องแจ้งตราสารของคำประกาศตามข้อ 3 แต่ละฉบับให้รัฐภาคีทั้งปวงของอนุสัญญาฯ และรัฐทั้งปวงที่ได้ลงนามอนุสัญญาฯ ทราบ

ข้อ 10

1. พิธีสารฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับสามเดือนภายหลังการมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารฉบับที่สิบ

2. สำหรับรัฐภาคีแต่ละรัฐที่ให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติต่อพิธีสารฉบับนี้ภายหลังการมีผลใช้บังคับของพิธีสาร พิธีสารนี้จะมีผลใช้บังคับหนึ่งเดือนหลังจากวันที่มอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารของรัฐนั้น

ข้อ 11

1. รัฐภาคีใดอาจถอนตัวจากพิธีสารนี้ได้ตลอดเวลาโดยการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังเลขาธิการสหประชาชาติ ผู้ซึ่งจะต้องแจ้งให้รัฐภาคีอื่น ๆ ของอนุสัญญาฯ และรัฐที่พึ่งที่ได้ลงนาม ในอนุสัญญาฯ ทราบภายหลัง จากนั้น การถอนตัวจะมีผลหนึ่งปีหลังจากวันที่เลขาธิการฯ ได้รับการแจ้ง อย่างไรก็ตาม หากภายในเวลาที่จะพ้นกำหนดหนึ่งปีนั้น รัฐภาคีที่ถอนตัวนั้นได้เข้าร่วมในความขัดแย้งกันด้วยอาวุธ การถอนตัวจะไม่มีผลก่อนการสิ้นสุดของความขัดแย้งกันด้วยอาวุธนั้น

2. การถอนตัวเช่นว่านั้นจะไม่มีผลเป็นการปลดปล่อยรัฐภาคีจากพันธกรณีภายใต้พิธีสารฉบับนี้ ในกรณีที่มีการกระทำใด ๆ เกิดขึ้นก่อนวันที่การถอนตัวจะมีผล ทั้งการถอนตัวเช่นว่านั้นจะไม่มีผลกระทบในทางใดต่อการพิจารณาที่ยังคงดำเนินอยู่ในเรื่องใดที่อยู่ภายใต้การพิจารณาของคณะกรรมการว่าด้วยสิทธิเด็กแล้วก่อนวันที่การถอนตัวจะมีผล

ข้อ 12

1. รัฐภาคีใดอาจเสนอข้อแก้ไข และยื่นต่อเลขาธิการสหประชาชาติ จากนั้นเลขาธิการฯ จะต้องส่งข้อแก้ไขที่เสนอมามาแก่รัฐภาคีทั้งหลาย พร้อมกับคำร้องขอให้รัฐภาคีระบุว่ามีรัฐภาคีนั้นเห็นชอบให้จัดการประชุมของรัฐภาคีเพื่อวัตถุประสงค์ในการพิจารณาและลงคะแนนเสียงต่อข้อเสนอแนะหรือไม่ ในกรณีที่ภายในสี่เดือนนับจากวันที่ได้แจ้งข้อเสนอเช่นว่านั้น มิรัฐภาคี

จำนวนอย่างน้อยที่สุดหนึ่งในสามเห็นชอบกับการจัดประชุมเช่นนั้น
เลขาธิการสหประชาชาติจะจัดให้มีการประชุมภายใต้การอุปถัมภ์ของ
สหประชาชาติ ข้อแก้ไขใด ๆ ที่รับรองโดยรัฐภาคีส่วนใหญ่ที่เข้าร่วมและ
ลงคะแนนเสียงในที่ประชุมจะต้องเสนอต่อสมัชชาสหประชาชาติเพื่อให้ความ
เห็นชอบ

2. ข้อแก้ไขที่ได้รับการรับรองตามวรรคที่ 1 ของข้อนี้ จะมีผล
บังคับใช้เมื่อได้รับความเห็นชอบโดยสมัชชาสหประชาชาติและได้รับการ
ยอมรับด้วยคะแนนเสียงข้างมากจำนวนสองในสามของรัฐภาคี

3. เมื่อข้อแก้ไขมีผลบังคับใช้ ข้อแก้ไขนี้จะมีผลผูกพันแก่รัฐภาคี
ทั้งหลายที่ให้การยอมรับ รัฐภาคีอื่นจะยังคงผูกพันตามข้อบทของพิธีสาร
ฉบับนี้และข้อแก้ไขอื่น ๆ ก่อนหน้านั้นที่รัฐภาคีเหล่านั้นได้ยอมรับแล้ว

ข้อ 13

1. พิธีสารฉบับนี้ ซึ่งดัดบทภาษาอาหรับ จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส
รัสเซีย และสเปนมีความถูกต้องเท่าเทียมกัน จะเก็บรักษาไว้ ณ หอเก็บ
เอกสารของสหประชาชาติ

2. เลขาธิการสหประชาชาติจะจัดส่งสำเนารับรองถูกต้องของพิธี
สารฉบับนี้ให้แก่รัฐภาคีทั้งปวงของอนุสัญญาฯ และรัฐทั้งปวงที่ได้ลงนามใน
อนุสัญญาฯ

หมายเหตุ

ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีพิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่องความเกี่ยวพันของเด็กในความขัดแย้งกันด้วยกำลังอาวุธ (Optional Protocol to the CRC on the involvement of children in armed conflicts) โดยการภาคยานุวัติ เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2549 และมีผลบังคับใช้กับประเทศไทยเมื่อวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2549

ประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยของความข้อ 3 วรรค 2 สรุปว่า การปฏิบัติหน้าที่การทหารเป็นหน้าที่อันพึงปฏิบัติตามกฎหมาย ชายไทยเมื่ออายุอย่าง 18 ปี มีหน้าต้องแสดงตนเพื่อลงบัญชีทหารกองเกิน ซึ่งอาจถูกเรียกให้ปฏิบัติราชการทหารในกองได้ยามประเทศมีสงครามหรือประสบภาวะวิกฤต การคัดเลือกบุคคลเข้าสู่โรงเรียนทหารเหล่าต่าง ๆ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจ การผ่านการสอบคัดเลือก และต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งชายและหญิง สามารถเข้ารับการฝึกวิชาทหารได้โดยต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครอง และการจัดตั้งกองกำลังอื่นใดที่ไม่ได้จัดตั้งขึ้นโดยรัฐ เป็นข้อห้ามตามกฎหมาย โดยไม่มีข้อยกเว้นในเรื่องอายุของผู้เข้าร่วมแต่อย่างใด

ข้อมูลอ้างอิงและแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม

1. ข้อมูลเอกสารต้นฉบับ

1.1 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ซึ่งจัดทำไว้ในภาษาอาหรับ จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และสเปน สามารถเข้าถึงได้ที่
<http://treaties.un.org/doc/publication/UNTS/Volume%201577/v1577.pdf>

1.2 พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง การค้าเด็ก การค้าประเวณี และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก เข้าถึงได้ที่
<http://treaties.un.org/doc/publication/UNTS/Volume%202171/v2171.pdf>

1.3 พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง ความเกี่ยวพันของเด็กในความขัดแย้งกันด้วยอาวุธ เข้าถึงได้ที่
<http://treaties.un.org/doc/publication/UNTS/Volume%202173/v2173.pdf>

2. ข้อมูลรายละเอียดของประเทศที่ลงสัตยาบัน และ ภาคนานาชาติ รวมถึง ถ้อยคำสงวนของแต่ละประเทศ ณ ปัจจุบัน

2.1 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เข้าถึงได้ที่
http://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-11&chapter=4&lang=en

2.2 พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง การค้าเด็ก การค้าประเวณี และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก เข้าถึงได้ที่
http://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=IND&mtdsg_no=IV-11-c&chapter=4&lang=en

2.3 พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง ความ
เกี่ยวพันของเด็กในความขัดแย้งกันด้วยอาวุธ เข้าถึงได้ที่
http://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=IND&mtdsg_no=IV-11-b&chapter=4&lang=en

3. ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้ ใช้ต้นฉบับภาคภาษาไทยที่กระทรวงการ
ต่างประเทศและกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัดทำและเผยแพร่

3.1 อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เข้าถึงได้ที่
<http://www.mfa.go.th/humanrights/images/stories/crct.pdf>

3.2 พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง การค้าเด็ก
การค้าประเวณี และสื่อลามกที่เกี่ยวกับเด็ก เข้าถึงได้ที่
www.opp.go.th/fileupload/news/fileup/data_2_10_49_1_1173493101.doc

3.3 พิธีสารเลือกรับของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก เรื่อง ความ
เกี่ยวพันของเด็กในความขัดแย้งกันด้วยอาวุธ เข้าถึงได้ที่
www.opp.go.th/fileupload/news/fileup/data_2_10_49_3_1173492941.doc

4. ข้อมูลตราสารระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี
สามารถเข้าถึงได้ที่
<http://www.mfa.go.th/humanrights/human-rights-conventions>